OBČINE KAMNIK, DOMŽALE, MENGEŠ, TRZIN, KOMENDA

oktober 2026 – 321

modre novice

Foto: Maša Bahovec

Regionalna informativno razvedrilna revija • Brezplačna tiskovina • 31.000 izvodov • Prejmejo vsa gospodinjstva

ARTIK nepremičnine 040 554 000
Želite prodati nepremičnino?
Vaš partner pri prodaji, oddaji in nakupu nepremičnin.

PROEVENT SINCE 1995 racunovodski-servis.si
Računovodstvo in davki, ki podpirajo rast in stabilnost vašega podjetja
01/300 32 22 PRIDOBITE PONUDBO!

• Združujemo strokovnost, sodobne pristope in prijazen odnos do vsakega pacienta
• Celostna zobozdravstvena oskrba
• Estetsko zobozdravstvo
• Implantologija
• Uporaba laserja in mikroskopa
PRAPROTNIK dentalno medicinski center
Kamniška c. 24, Zg. Jarše
M: 051 778 477
info@zobozdravstvopraprotnik.si | www.zobozdravstvopraprotnik.si

Max Veterinarska Ambulanta
VEDNO ŽIVALIM PRIJAZNO
Pokličite nas za pregled ali posvet
Muzejska pot 2, Kamnik • kamnik@veterina-max.si
Ambulanta: 059 940 488 • Dežurni veterinar: 040 724 677

45let EGRO ZORMAN
Poslovna cona Komenda
tel.01 834 15 83
blaz@egro.si
ELEKTRIČNO TALNO OGREVANJE
• pod keramiko
• pod laminati, parketi
• uporaba inteligentnih termostatov
PROJEKTIRANJE, IZVEDBA, GARANCIJA
CENTER GRELNIH INSTALACIJ
OGREVAM.SI

Ford SUMMIT AVTO
Izberi svojega
Flajšmanova 3, 1000 Ljubljana
summitavto.si

Senior KOSILO dostava na dom starejšim
031 780 763
www.seniorkosilo.si
Kuhamo s ščepcem ljubezni in domišljije.
Mengeš
Domžale
Kamnik
Trzin
Črnuče
Bežigrad

Navdihujemo HEVREKA trenutke!
STEAM mesečni tečaji
Rojstnodnevne zabave
Enodnevne delavnice
TINKER LABS
Center Breza: Breznikova ulica 15, Domžale
071 155 941
domzale@tinkerlabs.si

IR | Grafično oblikovanje | Medijski zakup | Oglaševanje | Upravljanje socialnih omrežij

IR IMAGE – agencija,
kjer ideje dobijo obliko,
znamke pa svoj glas.

Hvala, ker že 30 let soustvarjate z nami.

e: info@ir-image.si / **t:** +386 1 839 64 00 / **i:** www.ir-image.si

VODOTERM

Škrjančevo 8, Radomlje
www.vodoterm.si | T: 080 26 60

VSE ZA VAŠE INŠTALACIJE. NA ENEM MESTU.

Inštalaterji, pri Vodotermu najdete rešitev za vsak projekt.

OGREVANJE | HLAJENJE | PREZRAČEVANJE | VODOVOD | KERAMIKA | KOPALNICE

Preverjene blagovne znamke. Strokovna podpora. Zanesljiva dobava.

DE DIETRICH | WINDHAGER | STIEBEL ELTRON | PANASONIC | ARMACELL | BWT | TECE | GROHE | CERAMICA DOLOMITE...

veto Group

Bla, bla, bla

MATEJA ŠTRAJHAR,
GLAVNA IN ODGOVORNA UREDNICA

Pred leti je bil v sinovem razredu otrok, ki je imel velike težave z vedenjem. Skorajda ni minil dan brez izgreda. Pri tem ni šlo le za motenje pouka, temveč tudi za fizično nasilje. V razredu so imeli veliko pogovorov, starši smo sestankovali in pametovali – spremenilo pa se ni nič. Na enem od sestankov smo se dogovorili, naj otroci doma povedo, ko se kaj zgodi, starši pa naj se z njimi pogovorimo, da bo potem lažje ukrepati. Ko sem o tem spregovorila s sinom, me je povsem resno pogledal v oči in z vzdihom dejal: »Mami, bla, bla, bla … vi odrasli samo govorite, ne naredite pa nič.« Star je bil deset let.

V zadnjih letih se mi je ta prizor ničkolikokrat priklical pred oči. Podoben vzorec prepoznavam na vseh ravneh: ne samo v razredu, temveč tudi v družbi, sistemu in ne nazadnje v zasebnem življenju. Zakaj raje govorimo, tehtamo in odlašamo, kot da bi kaj zares spremenili? Morda zato, ker se bojimo negotovosti, ki jo prinašajo odločitve in spremembe. Del odgovora se skriva v naši potrebi po varnosti: iščemo varno zavetje, vsaka odločitev pa pomeni tveganje. Posledic ne moremo z gotovostjo napovedati, zato se nam zdi, da izgubljamo nadzor nad situacijo. Negotovosti se hitro pridruži še strah. V današnjem času, ko marsikdo ve povedati, da so spremembe edina stalnica, ta strah ni kaj prida varovalka. Ravno nasprotno: pogosto zaradi njega ostanemo kot vkopani na mestu. Tudi neodločitev ima posledice – včasih celo težje od tistih, ki jih prinese slaba odločitev. V tem je grenka ironija: z mencanjem se želimo obvarovati pred napako, a si prav s tem lahko nakopljemo še več težav. Ko se odločimo, vsaj deloma stvari vzamemo v svoje roke. V nasprotnem primeru vse bolj odločajo okoliščine in drugi ljudje. Tudi – ali predvsem – iz slabih odločitev se lahko veliko naučimo, medtem ko nas dolgotrajno odlašanje lahko izčrpava. Če takšno vedenje traja, ne obremenjuje le posameznika, temveč tudi njegove bližnje in sodelavce.

Res je, govoriti je lahko. Veliko težje se je odločiti, besede spremeniti v dejanja in prevzeti odgovornost. Zato bi si tudi odrasli kdaj zaslužili vzgojni ukrep. ■

modre novice

www.modre-novice.si
urednistvo@modre-novice.si, 01 839 64 00

Ustanovitelj in izdajatelj: IR IMAGE d. o. o. – ISSN – 2386 – 0960

Glavna in odgovorna urednica: Mateja Štrajhar
Stalni sodelavci: Aco Kramar, Barbara Kopač, Miha Pavšek, Noah Charney, Bogomira Skvarča Jesenšek, Nina Novak, Alenka Kastelic, Monika Kern Mohorčič, Lea Smrkolj.

Tehnično urejanje, prelom in priprava za tisk: IR IMAGE d. o. o. – Oddaja oglasov: studio@ir-image.si – Trženje: IR IMAGE d. o. o., Medvedova ulica 25, Kamnik, telefon: 01/ 83 96 400, faks: 01/ 83 96 411, e-mail: info@ir-image.si

Modre novice izhajajo enkrat mesečno v nakladi 31.000 izvodov in jih vsa gospodinjstva v Kamniku, Domžalah, Mengšu, Komendi, Trzinu prejemajo brezplačno – Naslov uredništva: IR IMAGE d. o. o., Medvedova ulica 25, 1241 Kamnik, e-mail: urednistvo@modre-novice.si – številka TRR pri NLB d. d.: SI56 0231 2001 1092 444 – Rokopisov in fotografij ne vračamo – Tisk: Salomon d. o. o. – Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost (Uradni list RS št. 89/98) sodi revija Modre novice med proizvode, za katere se obračunava in plačuje davek na dodano vrednost po stopnji 5 %.

Naslednja številka izide 11. novembra 2026.

AKTUALNO

V KOMENDI, TRZINU IN MENGŠU IMAJO BICIKEL

Sistem izposoje električnih koles je sredi septembra uradno zaživel v Komendi in Trzinu, oktobra pa tudi v Mengšu. Regijski sistem, imenovan BicikEL, omogoča nemoten prehod med občinami.

Str. 6

DOBRODELNI POHOD NA SV. PRIMOŽ

NA POHODU ZNOVA ZBRALI VEČ KOT 10.000 EVROV

V organizaciji Modrih novic ter njihovih partnerjev in podpornikov je potekal Dobrodelni pohod na Sv. Primož, na katerem so zbrali 10.070 evrov. Zbrana sredstva so namenjena programu Pomežik soncu Zveze prijateljev mladine Slovenije.

Str. 12

INTERVJU

V GLAVI SEM IMEL LE ENO – POMAGATI

Domžalski gasilec Matjaž Merkužič je med dopustom na Braču ob izbruhu velikega požara priskočil na pomoč tamkajšnjim gasilcem. Javnost ga je hitro označila za junaka, sam pa svoje ravnanje vidi precej bolj preprosto – želel je pomagati.

Str. 16

ŠPORT

HRIBAR NA PARTERJU CILJA NA OLIMPIJSKI NASTOP

Domžalski telovadec Anže Hribar odhaja na svetovno prvenstvo v gimnastiki. Njegov glavni cilj je preboj v finale parterja, s čimer bi tudi želje po nastopu na olimpijskih igrah v Los Angelesu dobile precej bolj realne obrise.

Str. 34

Dan CZR znova privabil številne otroke

Domžale – **V Domžalah je potekal že tradicionalni Dan CZR, na katerem poklicni gasilci Centra za zaščito in reševanje Domžale odprejo vrata ter otrokom in njihovim staršem pokažejo svoje delo. Tudi letos se je dogodka udeležilo veliko obiskovalcev.**

Foto: Alenka Kastelic

Letošnja novost je bil airtractor, v katerem so lahko odigrali vlogo pilotov pri gašenju požara.

Otroci so zbirali žige na devetih postajah. Gasilci so pripravili tri poligone: za otroke, mlajše od pet let, otroke od pet do deset let in otroke, starejše od deset let. Preizkusili so se lahko tudi v preiskovanju prostorov, gašenju s CO_2, štrbunku in mini golfu, si ogledali gasilska vozila ter se spustili po žičnici. Letošnja novost je bil airtractor, v katerem so se lahko preizkusili v vlogi pilota pri gašenju požara. Ob koncu dogodka so gasilci izvedli še prikazno vajo reševanja ob prometni nesreči in tako obiskovalcem pokazali še eno plat svojega dela.

Otroci v gasilcih pogosto vidijo junake. Dan CZR je priložnost, da jih pobliže spoznajo in se ob igri naučijo, kako pomembna sta pomoč drugim in sodelovanje. ■

Alenka Kastelic

V Trzinu prenavljajo cesto Za hribom

Trzin – **V starem delu Trzina poteka prenova ceste Za hribom, ki bo prispevala k boljši prometni varnosti, trajnostni mobilnosti in kakovosti bivanja. Skupna vrednost preureditve je 664 tisoč evrov, od tega bo 520 tisoč evrov sofinanciranih s sredstvi evropske kohezijske politike in Podnebnega sklada.**

Prenova zbirne krajevne ceste Za hribom od Ljubljanske ceste do parkirišča pri osnovni šoli obsega razširitev ceste in gradnjo manjkajočega odseka pločnika ter celovito obnovo infrastrukture: obnovo hišnih vodovodnih priključkov, nov fekalni in meteorni kanal ter novo, energetsko učinkovito cestno razsvetljavo.

»Gre za pomembno prometno povezavo v starem delu Trzina, ki služi tako lokalnemu prebivalstvu kot šolarjem, obiskovalcem vrtca, šole, športne dvorane in igrišč, zato bo urejena kot območje skupnega prometnega prostora. V njem bodo vsi udeleženci enakovredno uporabljali prostor, promet pa bo z ustreznimi ukrepi fizično in vizualno umirjen,« so povedali na Občini Trzin. Za umirjanje prometa bodo poskrbeli dvignjena ploščad v križišču, zožitve vozišča in pasovi granitnih kock. K večji prometni varnosti bosta dodatno pripomogla znižanje omejitve hitrosti s 30 na 20 km/h in postavitev ohišja za stacionarni merilnik hitrosti. »Ker je projekt sofinanciran v okviru razpisa za trajnostno mobilnost, je eden od ukrepov tudi vzpostavitev stalnega nadzora hitrosti, ki je nujen glede na specifičnost ceste,« je pojasnil trzinski župan Peter Ložar. Eden od ciljev prenove je tudi zmanjšanje motoriziranega prometa in znižanje lokalnih emisij onesnaževal in toplogrednih plinov iz prometa.

Zaradi razširitve ceste oziroma ureditve pločnika, kjer bo to mogoče, bo do 9. decembra veljala popolna zapora občinskih cest in pešpoti na tem območju. ■

Motnik z novo kanalizacijo in urejenim trškim jedrom

Kamnik – **V Motniku so konec septembra slovesno predali namenu novo kanalizacijsko omrežje, malo komunalno čistilno napravo in urejen trški prostor.**

Gradnja se je začela januarja 2025. Zgradili so 2.675 metrov kanalizacijskega omrežja, ki omogoča odvajanje in čiščenje odpadnih voda za približno 60 gospodinjstev. Odpadne vode se stekajo v novo malo čistilno napravo, namenjeno približno 250 prebivalcem. Prečiščena voda se odvaja v Motnišnico. Na strehi podružnične šole so postavili tudi sončno elektrarno za delovanje kanalizacijskega sistema in čistilne naprave. Na novem tržnem prostoru pa že poteka živahno dogajanje.

Malo komunalno čistilno napravo je maja 2026 v upravljanje prevzela Centralna čistilna naprava Domžale-Kamnik. Odpadna voda se v njej mehansko in biološko očisti; pri tem se odstrani več kot 95 odstotkov organske obremenitve. Naprava lahko dnevno prečisti do 37,5 kubičnega metra odpadne vode, odpadki, ki nastanejo pri čiščenju, pa se odvažajo na nadaljnjo obdelavo.

Zakaj so ob gradnji kanalizacije uredili še druge dele kraja, je pojasnil kamniški župan Matej Slapar: »Ko že odpiramo cesto in vzpostavljamo gradbišče, je smiselno hkrati urediti več stvari. Tako zmanjšujemo potrebo po novih posegih in za vloženi denar poskušamo narediti čim več. Komunalne infrastrukture ne gradimo za nekaj let ali za en mandat, temveč za desetletja. Zato moramo danes razmišljati o tem, kaj bo kraj potreboval čez deset ali dvajset let.« Dodal je, da je za izvedbo občinskih naložb pomembno tudi pridobivanje državnih in evropskih sredstev. Projekti morajo biti zato pripravljeni, ko se odprejo ustrezni razpisi.

Foto: Alenka Kastelic

Novo pridobitev so uradno odprli župan občine Kamnik Matej Slapar, predsednica Krajevne skupnosti Motnik Nina Semprimožnik in predstavnik izvajalca Robi Čerčnik iz podjetja S5 projekt.

»Pravimo, da je dobra infrastruktura tista, ki je skoraj ne opazimo, vse dokler je ne potrebujemo. Kanalizacija je prav takšna pridobitev. Skrita je pod našimi cestami, njen pomen pa se bo kazal v vsakdanjiku naših domov, čistejšem okolju in kakovostnejšem življenju celotnega kraja,« je povedala predsednica Krajevne skupnosti Motnik Nina Semprimožnik. Poudarila je, da so za projektom leta prizadevanj, pogovorov in načrtovanja ter ljudje, ki so verjeli, da si Motnik takšno ureditev zasluži.

Občina Kamnik je za skupni projekt kanalizacije v Motniku in na območju Stahovice–Črne pri Kamniku pridobila 705.575 evrov nepovratnih sredstev iz Načrta za okrevanje in odpornost. Od tega je za Motnik namenjenih 604.077 evrov. Vrednost gradbenih del za kanalizacijo v Motniku znaša 2.233.078 evrov brez DDV. ■

Alenka Kastelic

V Trzinu nova igrišča že navdušujejo ljubitelje padla in tenisa

Trzin – **S turnirjem v padlu in tenisu so v Trzinu tudi uradno odprli nova igrišča, ki ljubitelje teh dveh športov navdušujejo že od maja.**

Na turnirju se je pomerilo 24 igralcev padla in osem teniških igralcev. Padel turnir je potekal v dvojicah po sistemu americano, pri katerem so udeleženci vsako tekmo odigrali z drugim soigralcem in z zbiranjem točk lovili uvrstitev med najboljših osem v polfinale. Po izjemno izena-

čenih in napetih zaključnih bojih sta zmagala Gašper Hadžiagič in Žan Koren Kern. Drugo mesto sta osvojila Nejc Rozman in Mark Kržišnik, tretje Matic Gale in Igor Šušteršič, četrto pa Martin Lap in Damir Sklepič. V teniškem delu je tekmovanje potekalo po klasičnem sistemu s skupinskim delom ter finalnim zaključkom. Naslov zmagovalca je pripadel Janku Burji, drugo mesto je zasedel Branko Surla, tretji je bil Luka Križ, četrti pa Peter Pelan. Najboljšim tekmovalcem sta pokale in nagrade podelila župan občine Trzin Peter Ložar ter Goran Hadžiagić, predsednik kluba 5 star in upravitelj centra.

Foto: Alenka Kastelic

V Trzinu so s turnirjem tudi uradno odprli nova igrišča za tenis in padel.

Udeleženci so pohvalili organizacijo in igralne pogoje. Teniška igrišča so urejena na umetni podlagi "top clay" – na drenažnem asfaltu je položen tepih, čezenj pa posut pesek. Tak način izvedbe je v Sloveniji dokaj nov ter rešuje težave z vlago in pomanjkanjem sonca na senčni, severni strani dvorane. Padel igrišča so urejena na umetni travi. Obe sodobni podlagi ugodno vplivata na sklepe in ponujata odlično igralno izkušnjo.

Celotna investicija je znašala nekaj več kot 400.000 evrov z DDV in jo je sofinanciralo Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport. V športnem parku je na voljo celovita ponudba, saj ob igriščih deluje bar, na sosednjem prostoru so postavljene mize za namizni tenis, rezervacije terminov pa potekajo na aplikaciji Courtiplay. Zimske mesece bo na tem območju popestrilo tudi drsališče. ■

Alenka Kastelic

Prenova nogometnih igrišč v Mengšu

Mengeš – **V Športnem parku Mengeš poteka celovita prenova nogometnih igrišč, ki sta bili močno poškodovani v poplavah avgusta 2023. Sanacijska dela, vredna približno 1,3 milijona evrov, bo v celoti financirala država iz sredstev za odpravo posledic naravnih nesreč. Nadgradnjo manjšega igrišča z umetno travo, vredno približno 500.000 evrov, bo financirala Občina Mengeš.**

Nogometne površine so bile v poplavah avgusta 2023 močno poškodovane. Strokovne analize so pokazale, da sta bili igrišči zamuljeni, drenažni sloj in drenažne cevi pa uničeni. Občina Mengeš je zato projekt prijavila v redni program sanacije po poplavah, projekt pa je pregledala in odobrila Državna tehnična pisarna.

Projekt je pomemben del popoplavne obnove, hkrati pa uresničuje dolgoletno željo mengeških nogometašev po boljših pogojih za treninge, tekme in razvoj nogometa v Mengšu. Župan občine Mengeš Bogo Ropotar je ob začetku del poudaril, da prenova nogometnih igrišč predstavlja še enega od pomembnih korakov v nadaljevanju popoplavne obnove v občini: »Veseli nas, da se popoplavna obnova v Mengšu nadaljuje tudi s tem projektom. Gre za še enega v nizu projektov, ki so bili po poplavah strokovno pregledani, usklajeni in potrjeni v okviru rednega programa sanacije. Vsak projekt se obravnava samostojno, zato izvedba enega projekta ne zmanjšuje možnosti za izvedbo drugih odobrenih projektov. Naš cilj ostaja jasen: postopno, odgovorno in v skladu z odobrenimi postopki sanirati škodo, ki so jo povzročile poplave, ter ob tem izboljšati pogoje za življenje in delovanje v naši občini.«

Prenova obsega večje in manjše nogometno igrišče s skupno površino več kot 13.000 kvadratnih metrov. Večje igrišče bo urejeno z naravno, manjše pa z umetno travo. V sklopu del bodo urejeni tudi nova drenaža, ograja, lovilne mreže, zalivalni sistem in druga potrebna oprema. Prenovljeni igrišči bosta namenjeni nogometnemu klubu, v dopoldanskem času pa ju bodo uporabljali tudi učenci Osnovne šole Mengeš. Dela naj bi bila končana predvidoma novembra 2026. ■

Prenovljena cesta za večjo prometno varnost

Domžale – **Krajani Dolenj so z navdušenjem pozdravili prenovljeno cesto skozi naselje do občinske meje z Lukovico. Obnova, ki je potekala poleti, je poleg prenove vozišča obsegala tudi ureditev pločnika, prilagoditev javne razsvetljave, zaščito brežin in ureditev meteorne kanalizacije. Vrednost pogodbenih del za obnovo ceste v dolžini 600 metrov in vseh priključenih del je znašala 490.000 evrov.**

Foto: Alenka Kastelic

Obnova ceste skozi Dolenje se je začela na pobudo krajanov.

Domžalska županja Renata Kosec je krajanom zaželela, da bi prenovljeno cesto uporabljalo čim več kolesarjev in pešcev ter čim manj avtomobilov. Za večjo prometno varnost so namestili tudi hitrostne ovire. Ob morebitnih dodatnih pomislekih glede prometne varnosti je županja zagotovila, da bo občina skupaj s krajani poiskala ustrezne rešitve. »Vedno znova čutim, kako lepo se spoštujete in sodelujete,« je dejala županja ter se krajanom zahvalila za pobude, vztrajnost in potrpežljivost med pripravo in izvedbo projekta. Poudarila je, da so prav s svojim sodelovanjem prispevali k temu, da je obnova dobila mesto v občinskem proračunu.

Predsednik Krajevne skupnosti Rova Simon Potočnik je opozoril tudi na potrebo po obnovi naslednjega odseka ceste skozi gozd proti Rovam. »Vozišče je dotrajano in spolzko že ob manjšem dežju, prihaja pa tudi do zdrsov vozil s ceste,« je opozoril. Županja je sporočila, da so nekatera potrebna zemljišča že odkupljena, odkup preostalih pa še sledi, in napovedala nadaljevanje obnove.

Beseda je tekla tudi o dodatnih izboljšavah za najmlajše krajane. Županja je predlagala postavitev nadstrešnice na postajališču šolskega avtobusa. Potočnik se je zahvalil krajanom, ki so odstopili zemljišča, ter družinam, ki so pomagale pri organizaciji slovesnosti in zagotovile prostor za parkiranje. ■

Alenka Kastelic

Folklorna skupina Mengeš

ZBIRA KOSE NARODNIH NOŠ

Folklorna skupina Mengeš se obrača na vse, ki imajo doma ohranjene kose oziroma posamezne dele narodnih noš ali druge kose tradicionalnih kostumov slovenskih pokrajin, ki jih ne potrebujete več in bi jih bili pripravljeni podariti naši folklorni skupini.

FOLKLORNA SKUPINA MENGEŠ

Če imate doma kakšen kos, ki bi ga želeli podariti, nas lahko kontaktirate na: folklora@kds-menges.si | 031 335 362

V Komendi, Trzinu in Mengšu imajo BicikEL

Sistem izposoje električnih koles je sredi septembra uradno zaživel v Komendi in Trzinu, oktobra pa tudi v Mengšu. Gre za regijski sistem izposoje, ki je rezultat sodelovanja več občin pod okriljem Regionalne razvojne agencije Ljubljanske urbane regije (RRA LUR). Sistem, imenovan BicikEL, omogoča nemoten prehod med občinami, združljiv pa je tudi z ljubljanskim BicikLJem.

MATEJA ŠTRAJHAR

Sistem izposoje električnih koles predstavlja uporabno alternativo osebnemu avtomobilu. Z njim želijo zmanjšati prometne zastoje in druge negativne vplive dnevnih migracij v ljubljanski urbani regiji. Z vzpostavitvijo regijskega sistema uporabnikom ni treba razmišljati o občinskih mejah in s tem uporabnosti sistema. Enotna je tudi cena naročnine, ki za eno leto znaša 25 evrov. Cilj ni le uporaba koles v občinah, temveč tudi med njimi in v povezavi z drugimi oblikami javnega potniškega prometa.

Sistem deluje v sodelovanju z izbranim ponudnikom Nomago. Kolesa imajo v vseh občinah enotno podobo: so srebrne barve z zelenimi nalepkami – na eni od njih je tudi napis, iz katere občine prihaja kolo. Ime BicikEL izhaja iz pogovornega izraza za kolo, končni "el" pa nakazuje, da gre za električno kolo.

Kot so na predstavitvi poudarili pristojni – od direktorice Regionalne razvojne agencije Ljubljanske urbane regije Lilijane Madjar do vseh županov – je regijski projekt primer dobrega sodelovanja občin ljubljanske urbane regije in spodbuja tako mobilnost znotraj občin kot med njimi. Občine so se za podporo pri uresničevanju projekta prijavile tudi na javni razpis za sofinanciranje ukrepov trajnostne mobilnosti.

Poleg Komende, Trzina in Mengša je sistem BicikEL v prvi fazi na voljo tudi v Medvodah, Dolu pri Ljubljani, Brezovici, Dobrovi - Polhovem Gradcu in Škofljici, pozneje pa bo tudi drugje. Cilj je, da bi do leta 2028 v vsaj 21 občinah Ljubljanske urbane regije zaživel enoten sistem javne izposoje električnih koles s 94 lokacijami, 854 priklopnimi mesti in 549 električnimi kolesi. V Komendi je pet postajališč, v Trzinu šest, v Mengšu pa jih bo sedem.

Prve tri postaje v Mengšu že oktobra

Sistem javne izposoje e-koles bodo v občini Mengeš uvedli v dveh fazah. V prvi polovici oktobra vzpostavljajo prve tri postaje, na katerih je na voljo devet koles, in sicer pri nekdanji enoti Gobica vrtca Mengeš, Zdravstveni postaji Mengeš in trgovini Tuš. V drugi fazi bodo vzpostavili še štiri postaje z dvanajstimi e-kolesi: v Topolah pri gasilskem domu, ob Železnem mostu v Loki pri Mengšu, na Zgornjem Dobenem in pri Novartisu. Ocenjena vrednost projekta znaša približno 180.000 evrov brez stroškov vzdrževanja. Projekt je 80-odstotno sofinanciran. V Občini Mengeš poudarjajo, da bo sistem priročen predvsem za tiste, ki se vsak dan vozijo na delo v Ljubljano: »Občani bodo e-kolesa lahko uporabili za celotno pot ali jih kombinirali z avtobusom oziroma vlakom ter si tako lažje prilagodili pot svojim potrebam.«

V Komendi tudi nov električni kombi

V Komendi imajo poleg sistema izposoje e-koles tudi nov električni kombi, ki so ga kupili po uspešni kandidaturi na javnem pozivu družbe Borzen in 80-odstotnim sofinanciranjem. Novo vozilo bodo uporabljali v osnovni šoli Komenda Moste, in sicer za prevoz učencev ter izvajanje šolskih dejavnosti. Ob električnem kombiju je Občina Komenda šoli predala tudi električno kolo za krajše službene poti in povezovanje šolskih lokacij v Komendi in Mostah, podjetje A2U pa kolo BMX in pet čelad za učence, da se bodo varno in zabavno učili vključevanja v promet tudi na kolesu.

Foto: arhiv Občine Komenda

Osnovna šola Komenda Moste ima nov električni kombi in električno kolo, poleg tega pa še kolo BMX ter pet čelad za učence.

V Trzinu brezplačno polnjenje električnih koles

V Trzinu so ob vzpostavitvi javnega sistema izposoje električnih koles želeli ponuditi rešitev tudi za zasebni del tega področja trajnostne mobilnosti. Ker ima vse več ljudi lastna električna kolesa, so jih želeli še bolj spodbuditi k temu načinu prevoza, zato so postavili polnilno postajo za električna kolesa. »Zavedanje, da imaš ob poti možnost brezplačnega in hitrega polnjenja, vliva zaupanje v odločitev za uporabo električnega kolesa tudi za vsakodnevno rabo,« je ob postavitvi povedal trzinski župan Peter Ložar. Nova polnilna postaja, ki omogoča tudi polnjenje pnevmatik in osnovno vzdrževanje električnega kolesa, stoji pri Domu starejših občanov na Ljubljanski cesti. Investicijo v višini 4.000 evrov je financirala Občina Trzin. ■

Foto: Mateja Štrajhar

V Mengšu bo skupaj sedem postaj, v prvi fazi tri: pri nekdanji enoti Gobica vrtca Mengeš, Zdravstveni postaji Mengeš in trgovini Tuš.

Foto: arhiv Občine Trzin

Nova polnilna postaja za električna kolesa v Trzinu stoji pri Domu starejših občanov na Ljubljanski cesti.

Vrtec Tinkara: celovita prenova za boljše pogoje

Obsežna prenova Vrtca Tinkara v Kamniku, ki se je začela maja lani, je končana. Minuli teden so tudi uradno odprli prenovljeno enoto Vrtca Antona Medveda Kamnik. Na krajši prireditvi so otroci pokazali, kako so doživeli gradnjo in prenovo svojega vrtca, obiskovalci pa so si ogledali prenovljene prostore in nove pridobitve.

MATEJA ŠTRAJHAR
Foto: Mateja Štrajhar

»Danes z velikim veseljem in ponosom lahko rečemo, da naša lepo vzdrževana gospa ni več zgolj vzdrževana, ampak je postala prava lepotica, ki pred nami stoji v svojem prenovljenem sijaju,« je ob odprtju dejala ravnateljica Vrtca Antona Medveda Kamnik Liana Cerar.

Celovita prenova, vredna približno 1,7 milijona evrov, od tega je bilo slabih 761.000 evrov nepovratnih sredstev evropske kohezijske politike, je obsegala prenovo fasade in strešne kritine, namestitev sončnih panelov, zamenjavo stavbnega pohištva, vzpostavitev novega energetsko učinkovitega sistema za pripravo sanitarne vode in ogrevanje celotne enote, statično ojačitev konstrukcije stavbe, vgradnjo sistema rekuperacije in klimatizacije prostorov, posodobitev razsvetljave in elektroinštalacij, namestitev pergol in prenovo kopalnic za starejše otroke z neposrednim izhodom na zunanje igrišče.

»Tinkara ni le lepša na pogled, ampak je postala sodobnejša, energetsko učinkovitejša, prijaznejša do okolja ter predvsem bolj prijetna in varna za kakovostno bivanje naših otrok in delo naših zaposlenih,« je poudarila ravnateljica in dodala, da bo treba v prihodnje v Tinkari prenoviti še kopalnice za oddelke prvega starostnega obdobja in kuhinjo. »Verjamem, da bomo tudi ta cilj s skupnimi močmi kmalu uresničili,« je dejala.

Župan Matej Slapar je spomnil, da se je o prenovi enote Tinkara govorilo dolga leta. »Spomnim se, da smo kakšnih deset ali petnajst let govorili o tem, da je Tinkara energetsko neučinkovita, da so toaletni prostori

v slabem stanju in da stene prepuščajo, zato je v objektu vlaga,« je dejal in poudaril, da je celovita energetska sanacija stavbe ena od največjih naložb Občine Kamnik v infrastrukturo za predšolsko vzgojo v zadnjih letih. Njen glavni namen je zmanjšanje rabe energije. »Stavba je zdaj celostno prenovljena, energetsko učinkovita in sodobna ter zagotavlja bolj kakovostne pogoje za učenje, odraščanje in vključevanje otrok v življenje – tako za sedanjo kot prihodnje generacije Kamničank in Kamničanov,« je poudaril župan. Omenil je tudi prihodnje investicije na tem področju, predvsem prenovo fasade enote Sneguljčica. ■

Za večjo poplavno varnost Topol in Mengša

V Mengšu potekata dva dolgoročna projekta za izboljšanje poplavne varnosti v kraju: suhi zadrževalnik Pšata ter nadvišanje obstoječega visokovodnega zidu in gradnja nasipa v Topolah. Zadrževalnik, ki je pomemben za poplavno varnost celotne občine, trenutno začenjajo umeščati v prostor in pripravljati projektne rešitve za izvedbo, medtem ko so morali načrtovana ukrepa za izboljšanje poplavne varnosti v Topolah zaradi vprašanj, povezanih z zemljišči in prostorsko umestitvijo, vključiti v postopek občinskega podrobnega prostorskega načrta.

Foto: arhiv Občine Mengeš

Predstavniki Občine Mengeš ter podjetij Studio 3R in TEMPOS ob podpisu pogodbe za pripravo strokovnih podlag in prostorskega akta OPPN-O.

Foto: Mateja Štrajhar

Zadrževalnik z dvema pregradnima nasipoma bo umeščen na desno brežino razbremenilnika Pšate – na območje, kjer so skakalnice.

MATEJA ŠTRAJHAR

Hidrološko-hidravlična študija, izdelana po obsežnih poplavah leta 2023, je pokazala, da je za izboljšanje poplavne varnosti Mengša poleg načrtovanih ukrepov v Komendi in Cerkljah na Gorenjskem ključna tudi gradnja zadrževalnika Pšata v Mengšu. Ta bo ob intenzivnih padavinah omogočal začasno zadrževanje večjih količin vode ter tako prispeval k zmanjšanju obremenitve vodotokov in nevarnosti poplavljanja območij v občini Mengeš. Načrtovan je zadrževalnik z dvema pregradnima nasipoma, umeščen na desno brežino razbremenilnika Pšate – na območje, kjer so skakalnice. Zadrževalnik bo ob običajnih vodnih razmerah ostal suh, ob intenzivnih padavinah in povečanih pretokih (predvidoma ob pretokih s povratno dobo, daljšo od 100 let) pa bo služil kot začasni razlivni prostor. Tako bo zadržal del visokih voda in preprečil nenadzorovano razlivanje prek nasipov razbremenilnika, kar se je v preteklosti že zgodilo. Po umiritvi razmer bodo vode nadzorovano odtekle nazaj v vodni sistem. Po pričakovanjih se bosta tako zmanjšali količina in hitrost odtekanja vode proti Mengšu, posledično pa tudi višina poplavnega vala in tveganje za prebivalce, objekte ter infrastrukturo. »Gre za izhodiščno zasnovo, ki bo v fazi izdelave strokovnih podlag še dodatno preverjena in natančneje opredeljena,« pojasnjujejo na Občini Mengeš.

Trenutno poteka prva faza projekta, ki vključuje pripravo občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPN-O), strokovnih podlag, idejne zasnove in idejnega projekta. Po načrtih naj bi bila končana v dobrem letu. Sledili bosta priprava dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja in projektne dokumentacije za izvedbo. Na občini ocenjujejo, da bo oboje trajalo še približno leto in pol do dve leti, nato pa bo lahko sledil javni razpis za izvedbo del. »Pri nadaljnji časovnici bo pomembno predvsem pravočasno urejanje pravice graditi, saj je to eden od ključnih pogojev za pridobitev gradbenega dovoljenja in nadaljnjo izvedbo projekta,« pojasnjujejo.

Zadrževalnik Pšata je sicer le eden od načrtovanih ukrepov za izboljšanje poplavne varnosti v porečju Pšate. Poleg njega so predvideni še zadrževalniki Tunjščica in Vrtaški potok v občini Komenda ter Suhi graben, Doblič in Ušica v občini Cerklje na Gorenjskem.

Poleg tega potekajo aktivnosti za izboljšanje poplavne varnosti v Topolah in industrijski coni na levi brežini Pšate, kjer sta predvidena nadvišanje obstoječega visokovodnega zidu in gradnja nasipa. Ureditve so načrtovane za visoke vode s povratno dobo 100 let, z dodatnim varnostnim nadvišanjem najmanj 50 centimetrov. »Projekt je bil že obdelan na ravni projektne dokumentacije za izvedbo, vendar se je zaradi izzivov pri umeščanju v prostor in urejanju zemljišč vključil v postopek občinskega podrobnega prostorskega načrta skupaj z zadrževalnikom,« pojasnjujejo na občini.

Ureditev je naletela na nasprotovanje dela krajanov, združenih v Civilno iniciativo Topole. Kot so zapisali v občinskem glasilu Mengšan, jih skrbi tveganje ob morebitnem porušenju ali odpovedi nasipa, dvig podtalnice, omejitev dostopa kmetijske mehanizacije do zemljišč ter poseg v prostor in podobo kraja, zato predlagajo ustrezno nadvišanje leve brežine na strani naselja in s tem razlivanje na drugo stran reke, kjer bi se uredilo poplavno oziroma razlivno območje, ter celovito urejanje struge reke Pšate na odseku proti Suhadolam.

Na pomisleke krajanov na občini odgovarjajo: »Namen predvidenih ukrepov je izboljšati poplavno varnost območja, pri čemer je eno ključnih izhodišč načrtovanja, da se z izvedbo ukrepov poplavna ogroženost nikomur ne poslabša oziroma da so morebitni vplivi čim manjši.« Možnost razlivanja na desno brežino zavračajo, saj je teren na tistem območju dvignjen, kar po njihovih navedbah potrjujejo tudi javno dostopni Lidar podatki. Poudarjajo še, da so visokovodni nasipi uveljavljen in pogosto uporabljen protipoplavni ukrep. »Ob ustreznem projektiranju, izvedbi in nadzoru med gradnjo gre za tehnično preverjene rešitve. Tudi razbremenilnik Pšate temelji na podobnem principu in deluje že 70 let,« pravijo. Dodajajo, da po sedanjih strokovnih izhodiščih načrtovane ureditve ne bodo spreminjale režima podtalnice. Vplive na prostor, krajinsko podobo in neposredno bivalno okolje bodo podrobneje preverili v nadaljnjih fazah načrtovanja.

Izvedba zadrževalnika Pšata in ureditev v Topolah sta sicer v pristojnosti Direkcije Republike Slovenije za vode. Okvirna vrednost investicij bo znana po izdelavi strokovnih in projektnih podlag. Ker sta projekta šele v začetni fazi, bo do izvedbe predvidoma minilo še nekaj let. ■

V Komendi nov kolopark in fitnes na prostem

Številni občani so minuli teden pozdravili novi športni površini v Komendi – nov kolesarski poligon in fitnes na prostem, ki sta v neposredni bližini Doma starejših občanov. S tem pa dela na tem območju še niso končana – začenjata se še ureditvi pasjega igrišča in motoričnega parka, poleg tega pa tudi gradnja pomožnega nogometnega igrišča.

MATEJA ŠTRAJHAR
Foto: Mateja Štrajhar

Kolopark je namenjen tako najmlajšim, ki se po njem lahko vozijo s poganjalčki, kot otrokom in mladostnikom s kolesi ter bolj izkušenim kolesarjem. Poleg kolesarske površine so uredili tudi nov pitnik in v korita zasadili zelišča, ki jih obiskovalci lahko naberejo in si iz njih pripravijo pijačo.

Tudi fitnes na prostem predstavlja odlično priložnost za gibanje, rekreacijo in preživljanje prostega časa na svežem zraku. Namenjen je vsem generacijam, tako mladim kot starejšim, ter spodbuja zdrav življenjski slog in druženje krajanov. Vse vadbene naprave so opremljene z jasnimi navodili za uporabo, kar omogoča varno in pravilno vadbo.

Ob odprtju je komendski župan Jurij Kern dejal, da prostor, kjer bo v prihodnje zgrajen tudi nov športni park, počasi, a premišljeno razvijajo v središče, namenjeno gibanju, rekreaciji, druženju ter kakovostnemu preživljanju prostega časa. »Današnji obisk je dokaz, da je Komenda potrebovala takšno središče. Obljubim lahko, da se bo to območje še razvijalo,« je obljubil Kern. Povedal je, da bodo ob fitnesu na prostem uredili še pasji park, v gozdu poleg doma starejših pa uredili pot in postavili nov motorični park z lesenimi igrali za najmlajše. »Obe novi pridobitvi bosta končani še pred začetkom zime,« je povedal Kern in dodal, da jim načrtov ne manjka, »z Biotehniško fakulteto se trenutno dogovarjamo tudi o tem, da bi morda uredili poseben učni center za rastline, ki jih vzgajajo v biotehniškem centru. Zaenkrat še iščemo primerno lokacijo, morda bo tukaj, morda kje drugje, vendar pogovori že potekajo.«

Ureditev novih rekreativnih površin – koloparka in fitnesa na prostem – je v vrednosti približno 190.000 evrov financirala Občina Komenda. Fitnes na prostem je v višini 30.000 evrov sofinancirala Fundacija za šport, ki bo prispevala tudi sredstva za ureditev motoričnega parka. ■

AVTOHIŠA Ljubljana MALGAJ Ime s tradicijo!
Tržaška cesta 108, 1000 Ljubljana
01/ 20 00 550 | www.avtohisamalgaj.si

Na pohodu znova zbrali več kot 10.000 evrov

V soboto, 19. septembra, smo znova dokazali, da lahko skupaj naredimo veliko dobrega za lokalno skupnost, ko združimo dobro voljo in dobro družbo v dobrodelni namen. V organizaciji Modrih novic ter njihovih partnerjev in podpornikov je potekal štirinajsti Dobrodelni pohod na Sv. Primož, na katerem so zbrali 10.070 evrov.

MATEJA ŠTRAJHAR
Foto: Miha Kokole

Ideja o dobrodelnem pohodu sega v leto 2013. Sodelavci revije Modre novice so želeli ustvariti prireditev z dobrodelno noto, ki bi v nasprotju s številnimi drugimi pomagala ljudem v lokalni skupnosti. V prvih letih so se povezali z lokalnimi organizacijami, zadnja leta pa uspešno sodelujejo z Zvezo prijateljev mladine Slovenije. Zbrana sredstva so namenjena programu Pomežik soncu, s čimer otrokom iz petih občin, v katerih izhaja revija Modre novice – Kamnik, Domžale, Mengeš, Trzin in Komenda – omogočijo brezplačno letovanje na morju. V trinajstih letih so na dobrodelnih pohodih skupaj zbrali skoraj 70.000 evrov, letos pa so temu dodali še 10.070 evrov.

Z dobro voljo se je dan začel že navsezgodaj, ko je pohodnike ob vznožju poti na Sv. Primož za lažji vzpon pričakala kava. Zabavno je bilo tudi na poti: pohodniki so lahko preizkusili srečo z vrtenjem nagradnega kolesa ali se fotografirali ob čudovitem pogledu na vrh Sv. Primoža, najmlajšim pa je korak lažje stekel ob nagradnem lovu na zaklad. Tudi na vrhu nikomur ni bilo dolgčas: poskrbljeno je bilo za malico, otroci pa so bili za vzpon nagrajeni z medaljo, lahko so se fotografirali z maskoto, se naučili himne dobrodelnega pohoda ali si poslikali obraz. Starejši so se zabavali ob glasbi Dua Ajd Čao in Ansambla Viharnik. Tudi letos ni manjkala torta velikanka, ki jo vsako leto pripravijo v Slaščičarni Flere iz Mengša.

Svojo podporo dobrodelnemu namenu so z udeležbo na pohodu izrazili tudi predstavniki občin, ki finančno pomagajo pri organizaciji pohoda: župan občine Kamnik Matej Slapar, županja občine Domžale Renata Kosec, župan občine Trzin Peter Ložar in župan občine Komenda Jurij Kern, medtem ko je bil župan občine Mengeš Bogo Ropotar zadržan. Prav vsi so se strinjali, da je tudi letošnji dobrodelni pohod odlično uspel, ter pohvalili pohodnice in pohodnike za njihovo pripravljenost pomagati. »Ko ljudje stopimo skupaj, lahko dosežemo tudi nemogoče. Dobrodelni pohod Modrih novic ima pri tem pomembno mesto, saj so zbrana sredstva namenjena pomoči otrokom v lokalnem okolju. Dogodki, kot je današnji, kažejo, da imamo ljudje še vedno čut za sočloveka,« so poudarili. Organizatorjem se je v imenu Zveze prijateljev mladine Slovenije zahvalila Anja Vogrič, ki je povedala: »Naša društva sodelujejo s šolami in centri za socialno delo. Tako pomagamo tudi staršem, ki morda ne zberejo poguma, da bi sami poiskali pomoč. Ravno včeraj sem prejela pismo, v katerem se nam je fant zahvalil za plačilo položnic, kar mu omogoča obiskovanje obšolske dejavnosti. Obljubljamo, da bodo vsa sredstva do zadnjega evra namenjena otrokom in mladostnikom iz vaše regije.«

»Ko skupaj stopimo, vsem lažje gre,« pravi refren himne dobrodelnega pohoda in tako ilustrira njegovo osnovno poslanstvo. Modre novice so znova – že štirinajstič zapored – dokazale, da so iz leta v leto pomembnejši regionalni medij, ki življenja v skupnosti ne le zapisuje, temveč ga tudi oblikuje in soustvarja.

Hvala vsem, ki ste se udeležili 14. dobrodelnega pohoda na Sv. Primož! ■

ARTIK nepremičnine
MESTNE LEKARNE
DoReWe
SAZAS
NOVARTIS

KNAUF INSULATION swissporton OBENAUF strokovnjak za strehe SPC ŠKERJANEC CAFFÈ LATTE anton ELOTRANS aminoplus immun MULTI ESSENCE i-Vent KIDS VITA Becutan

Pri Devovc se dela s srcem

Kdor se pelje skozi Bistričico in prispe do križišča, ki mu domačini že desetletja pravijo Beksl, težko zgreši domačijo, kjer se prepletajo delavnost, tradicija in pristna vaška toplina. Tu živita Milena in Jurij Pančur, dvojec neizmerne življenjske energije, vedrega nasmeha in odločnega koraka. Čeprav Milenine korenine izvirajo iz bližnjega Godiča, je prav na tej domačiji spletla svojo življenjsko zgodbo – zgodbo o nepopustljivem delu, premagovanju težkih preizkušenj, neomajni povezanosti z družino ter skupnostjo, ki ji daje poseben utrip.

MONIKA KERN MOHORČIČ
Foto: Monika Kern Mohorčič

Od hlapčevskih začetkov do trdne domačije

Zgodba domačije pri Devovc ima globoke in včasih trpke korenine. Možev oče, Milenin tast, je na to kmetijo prišel že kot desetletni deček. Služil je pri kmetici Ani, ki ni imela svojih otrok in je bila po sili razmer sama z najetimi hlapci. Leta so tekla, fant je odrasel in se leta 1951 oženil. Družina je sprva živela v Porebru, potem pa pri Prodniku. Povezave s kmetijo pa niso nikoli pretrgali. Ko je ostarela Ana leta 1957 hudo zbolela, odšla v bolnišnico in kmalu zatem umrla, se je družina dokončno preselila na domačijo. Z njimi je prišel tudi njen bodoči mož, ki je takrat štel komaj šest let.

Začetki samostojnega kmetovanja pa niso bili lahki. Povojni časi so kmetom prinašali nenavadne ovire. Tast je bil takrat zaposlen v kamniški Smodnišnici oziroma Barutani, a ko je uradno postal lastnik kmetije, je oblast odločila, da kmet ne sme imeti službe. Čez noč je ostal brez zaposlitve. Ker je bila doma tudi žena, je bilo preživetje ob kmetovanju, lesu in nekaj glavah živine precej težko. Šele po približno petih letih, ko so se razmere nekoliko sprostile, so ga iz tovarne sami poklicali nazaj v službo.

Milena je v hišo prišla precej kasneje. Z možem sta se spoznala v Kamniški Bistrici pri nedeljski maši in se leta 1976 poročila. Milena je bila zaposlena v Kemični industriji Kamnik v računovodstvu, pozneje pa se je tam zaposlil tudi mož kot vzdrževalec naprav za razstrelivo. Podjetje, ki je nekoč dajalo kruh stotinam Kamničanov, je v desetletjih doživelo svojo usodo; večina obratov je ugasnila.

Ko je tast pri šestdesetih letih po smrti žene ostal sam, je sklenil, da breme vodenja kmetije prenese na mlajšo generacijo. Dejal jima je: »Najbolje bo, da vama kar prepustim kmetijo.« Tako sta vajeti prevzela Milena in njen mož ter domačijo ohranila živo.

Srce vasi na Bekslnu

Križišče, kjer stoji domačija pri Devovc, je med domačini znano kot Beksl – ime izvira iz nemške besede za križišče oziroma menjavo poti. Da se to staro ime ne bi izgubilo, so domačini dali izdelati pravo tablo z napisom Beksl, danes pa to lokacijo brez težav najdejo tako reševalci in policisti kot tudi dostavljavci hrane. Na gospodarskem poslopju kmetije je nameščen tudi vaški defibrilator in poštni nabiralnik.

Nekaj vaščank, med njimi je tudi Milena, je pred desetletji obudilo tradicijo postavljanja preprek oziroma šrang ob porokah. Ker se je navada prijela, so šrango postavili vsakomur, ki se je ženil, včasih celo tistim, ki so se v vas priženili od drugod. Če tisto leto ni nobene poroke, se vaščani preprosto zberejo na dvorišču pri Devovc. Zberejo skromen prispevek, naročijo hrano pri lokalnem ponudniku, sami poskrbijo za pijačo, raztegnejo harmoniko in ob petju vztrajajo dolgo v noč. Domačija pri Devovc zaživi tudi ob cerkvenem prazniku – žegnanju. Pri njih se je pelo od nekdaj; pela je tašča, pela je Milenina mama, sama pa je dolga leta prepevala v domačem cerkvenem zboru pod vodstvom priznanega organista in župnika Gačnika.

Spoštovanje do zemlje

Kljub letom in skrčenemu obsegu kmetije pri Devovc delo nikoli ne usahne. Danes imajo v hlevu štiri krave, redijo prašiča, imajo sadovnjak z jabolki za domači kis in žganje, na Veliki planini pa kočo, ki so jo postavili leta 1990 in jo poleti oddajajo obiskovalcem.

Krave krmijo izključno s suho krmo in pašo, brez silaže, zato je njihovo meso med stalnimi odjemalci izjemno cenjeno. Tudi Milena prisega na naravno: »Meni zelo veliko pomeni domače.« Raje pije doma nabran planinski čaj in uživa doma pridelano hrano, kot pa da bi posegala po zelenjavi s trgovskih polic, ki pogosto zraste brez pravega stika z zemljo in soncem.

Življenje pa Mileni ni prinašalo le vsakodnevnih delovnih radosti, temveč tudi preizkušnjo, ki ji je za vselej spremenila pogled na svet. Ko je imela petdeset let, je začela nenadoma izgubljati glas. Dva tedna je bila popolnoma brez glasu, potem se je ta za kratek čas vrnil, pa znova izginil. Pregled na ORL je prinesel diagnozo, ki je nihče ne želi slišati – rak na glasilkah. Bolezen v družini ni bila neznanka; za rakom v grlu je zbolel že njen oče, pozneje je zaradi bolezni umrla sestra, zbolela je tudi sestrična.

Milena se je odločila za 42-dnevno Breussovo dieto, ki sta jo izvajali skupaj s prijateljico Ančko. Šest tednov ni zaužila niti grižljaja trde hrane. Pila je le vodo, nesladkane zeliščne čaje in pesin sok. Ob tem pa ni počivala; še naprej je hodila v službo, kuhala za družino in delala v hlevu. »Mene bi bilo tako sram reči, da ne zdržim več,« se spominja

svojih besed v odgovor spodbudni sodelavki, ki jo je vsak dan v službi pričakala z vprašanjem, ali se še drži diete.

Kljub diagnozi je Milena po zaslugi svoje jeklene volje ohranila glas. Še pomembnejši pa je bil nasvet njene zdravnice, ki ga zvesto upošteva že polnih dvajset let: »Hoditi, hoditi! Veliko hoditi, pa hitro hoditi, ne počasi!« Od tistega dne Milena vsak dan, ne glede na vreme, opravila na kmetiji ali košnjo, prehodi eno uro do uro in pol v hitrem koraku. Ta vsakodnevna hoja je postala njen vir zdravja in neusahljive moči.

Tri generacije in pogled v prihodnost

Danes pod domačo streho složno bivajo tri generacije. Z možem sta že pred štirimi leti posest uradno prepisala na sina Miho in snaho Majo, da bi se izognili morebitnim sporom, ki prepogosto razdirajo sorodstva. Miha z družino ostaja na domačiji, njegova sestra Petra pa z družino živi v Tunjicah. Milena ima šest vnukov, od najmlajšega, petletnega Roka, do najstarejšega, šestindvajsetletnega Matica. Čeprav priznava, da ima današnja mladina drugačne navade in manj časa, jih zna ob pravih trenutkih pritegniti k delu. Ko je čas za pobiranje jabolk ali hrušk, velja jasno pravilo: »Mi smo delavci, pri nas se reče pri Devovc in tukaj moraš delati.« Seveda trud ni zaman; ko je pridelek pospravljen in žganje kuhano, vsak vnuk prejme pošteno nagrado, delovni dan pa pogosto zaokrožijo s pico ali skupnim kosilom. Milena in mož Jurij z veseljem priskočita na pomoč pri prevozih vnukov na treninge nogometa ali plezanja. Dolgčas jima ni prav nikoli, saj so vrata pri Devovc vedno odprta za sosede in prijatelje.

Čeprav z možem vsako leto rada odpotujeta na kakšno potovanje – obiskala sta že Kanado, Albanijo, Bosno in Srbijo ter raje kot mondena letovišča izbirata pristne, manj turistične kraje – pa se vselej najraje vrneta domov. Ko jo sin po vrnitvi vpraša, kje na svetu je bilo najlepše, mu Milena brez oklevanja izstreli: »Povsod je lepo, doma je pa tako lepo, da bolj ne more biti!« In ko malce hudomušno vprašam, zakaj potem sploh potuje, če je doma najlepše, z nasmehom odvrne, da ravno zato, da se vsakič znova zave, v kakšnem raju živi. ■

ZIMSKE PNEVMATIKE PO AKCIJSKIH CENAH.

Service SEAT CUPRA Gospodarska vozila Service

Avto Cerar Kamnik
www.avtocerar.si
01/839 50 40

- mehanična popravila za vsa vozila
- kleparska in ličarska popravila
- cenitev vozil (zavarovalnica Triglav in Sava)
- vulkanizerstvo
- avtovleka osebnih vozil
- izposoja vozil
- pranje in čiščenje vozil

Kulinarični Kamnik

Pogosto me sprašujejo, kje dobro jesti na širšem območju Kamnika. To vprašanje je pravzaprav precej nehvaležno – če katerega od ponudnikov ne omenim, mu bo zaradi tega žal. Kljub temu se mi zdi vprašanje povsem na mestu in o tem na teh straneh pišem že vsakih nekaj let, saj se ponudba nenehno spreminja. Zakaj torej ne bi spet ta mesec?

NOAH CHARNEY

Naj takoj razčistim: to je zgolj moj osebni izbor lokalov, ki sem jih preizkusil in kamor se redno vračam, za nobeno od teh priporočil pa nisem plačan. Trdno namreč verjamem, da je treba podpirati dobre ljudi – nikoli ne bi priporočil koga, ki je neprijeten, pa čeprav bi morda še tako dobro kuhal. Poleg tega se mi zdi veliko bolj zabavno priporočiti določeno jed kot pa restavracijo na splošno. Kadar natakarja vprašam, kaj priporoča, in mi odvrne, da je pri njih vse dobro, postanem nejevoljen. To mi prav nič ne pomaga. Veliko lažje je navdušiti ljudi in privabiti goste od drugod, celo iz tujine, če ima gostilna eno ali dve prepoznavni hišni specialiteti, ki ju preprosto morate poskusiti – jedi, vredni poti. Z družino smo se nekoč iz domačega New Havna v Connecticutu kar štiri ure vozili v Baltimore v Marylandu samo po Thrasherjev ocvrti krompirček, ki so ga prodajali kar v vedrih (da, v Ameriki je vedro povsem razumna porcija krompirčka). Pa začnimo – pred vami je izdaja za leto 2026!

Dunajski zrezek Pr' Jurju

Moja najljubša gostilna za pristno domačo hrano je Pr' Jurju v Kamniški Bistrici. Tam si želim praznovati rojstne dneve in tja želita iti moja starša, ko nas obiščeta iz tujine. Obožujem Rikkija in tamkajšnje vzdušje, ki očara tako tujce kot domačine. Moja stalna izbira sta njihova solata in orjaški dunajski zrezek … z gobovo smetanovo omako. Gobovo omako sicer običajno postrežejo z velikim puranjim zrezkom, a verjemite mi, moja kombinacija deluje.

JB v Arboretumu

Ko si zaželim vrhunske kulinarike, je moja prva izbira že dolgo JB (z Janezom Bratovžem sva skupaj napisala kuharsko knjigo). Zdaj, ko sta vodenje prevzela Janezova otroka, sin Tomaž in hči Nina, ter se je restavracija preselila bližje, na igrišče za golf Arboretum, je vse skupaj še bolj priročno. Njihova ponudba je za zdaj bolj bistrojska kot pa večhodna visoka kulinarika, a če na jedilniku zagledate goveja lička, je to tisto, kar morate naročiti. Seveda pa so ljudje pripotovali celo iz tujine, da bi poskusili njihove znamenite raviole z gosjimi jetri (foie gras), kostanjem in hruško – JB jih je pripravil tako za papeža kot za "papeža" visoke kulinarike, Ferrana Adriàja. To je pravi kraj za posebno kulinarično razvajanje – pa naj gre za obletnico ali običajen torkov večer.

Sladki krompirček in kava v Korobaču

Če nisem doma, me boste najverjetneje našli v Korobaču. In kadar sem tam, si najraje privoščim njihov ocvrti sladki krompirček s tartufovo majonezo. Moje najljubše pijače pa sploh ni na jedilniku – podobno kot "skrivne" jedi, ki jih lahko naročite v kalifornijski verigi In-N-Out Burger: gre za kavo Korobač. Tako skrivna je, da ena od tamkajšnjih natakaric sploh še ni slišala zanjo, ko sem jo želel naročiti. To je velika bela kava z brizgom žgane pijače. Ravno toliko, da doda aromo, ne pa toliko, da bi vam povzročala težave. Običajno vanjo dodajo cimetov viski Fireball, vendar se izbira prilagaja letnim časom.

Beerger v Mangoopu

Redno spremljam Mangoopove mesečne posebne ponudbe in si, kadar se pojavi priložnost, privoščim njihovega MacGyverja (burger, v katerega je s plastično brizgo vbrizgan tekoči sir). Moja stalna izbira pa ostaja Beerger. V Mangoopu pripravljajo tudi odlične piščančje perutničke – prigrizek iz ameriških lokalov, ki ga tukaj pogrešam.

Pica z 'ndujo pri Cesarju in v Malem gradu

V Kamniku imamo srečo, da se lahko pohvalimo z dvema vrhunskima picerijama z neapeljskimi picami. Ko so pice pekli tudi v Mangoopu, smo imeli celo tri. Tudi druge vrste pic so povsem v redu, a če ste pravi ljubitelj pic (in verjemite mi, bil sem eden od žirantov na tekmovanju Naj picapek Slovenije), je neapeljska edina prava izbira. Zaradi moje obsedenosti s kombinacijo umamija in pikantnosti naročim karkoli, na čemer zagledam 'ndujo (mazljivo kalabrijsko čilijevo klobaso). Obe piceriji, tako pri Cesarju kot v Malem gradu, imata takšno pico na meniju in v obeh je enako vrhunska.

Piščanec na žaru s česnom in ocvrti piščanec pri Pircu

Ameriške restavracije se promovirajo s svojimi prepoznavnimi jedmi, medtem ko se slovenske prepogosto trudijo ustreči vsem – pri tem pa lahko delujejo precej generično. Pri Pircu tega ne počnejo. Če si želite odličnega piščanca, pridite k njim. Če ne, pojdite drugam. Takšen pristop mi je zelo všeč. Z marketinškega vidika bi vsaki restavraciji toplo priporočil, naj na ves glas promovira svojo značilno jed. Toda medtem ko domačini Pirca poznajo predvsem po ocvrtem piščancu (ki ga preprosto morate poskusiti), le malokdo ve za njihovo drugo specialiteto – piščanca na žaru s česnom, ki je prav tako odličen.

Bagli Pr' Jakcu

Naročanje jedi, ki jih ni na jedilniku, je prav zabavno. Ob tem se počutiš kot poznavalec, ki pozna skrivnost. Skrivnost v tem primeru je, da se je Jakova žena naučila pripravljati bagle in jih sprva ponudila gostom, a ker v Kamniku nihče ni vedel, kaj bagel sploh je, jih ni več v redni ponudbi. Če jih naročite vnaprej, vam z veseljem speče cel pladenj, ki ga lahko prevzamete čez nekaj dni. Bagli so v Ameriki najbolj priljubljena jed za zajtrk. Izvirajo iz poljsko-judovske tradicije; gre za kruhke v obliki ameriških krofov (z luknjo na sredini), ki jih najprej poparijo v slani vreli vodi in nato spečejo. Prav zaradi tega so prijetno žvečljivi in imajo povsem drugačno teksturo kot katerikoli kruh pri nas. Tradicionalno jih prerežejo po dolgem in namažejo s kremnim sirom Philadelphia, po želji pa dodajo še dimljeni losos in drobnjak (to ste zagotovo že videli v filmih ali nanizankah). A ne pozabite – naročite jih vnaprej!

Arabski miks, muhamara in baklava v Tsnimu

Ko smo že pri naročanju vnaprej: tudi kuharski mojster Rami vam lahko pripravi jedi zunaj rednega menija, če se z njim dogovorite pravočasno. Moje običajno naročilo v Tsnimu je vsakega malo: arabski miks. Obožujem pa namaz, imenovan muhamara – gre za pikanten namaz iz pečene rdeče paprike in orehov, ki je naravnost odličen, a običajno ni na jedilnem listu. Rami pripravlja tudi izvrstno domačo baklavo. Tsnim je najbolje ocenjena restavracija na Kamniškem in tudi najbolje ocenjena arabska restavracija v Sloveniji, zato imamo srečo, da jo imamo.

Miks v Orientu

Najboljše čevapčiče sem jedel v gostilni Stari Kotač v stanovanjskem predelu na obrobju Zagreba. Toda do tam je iz Kamnika precej dolga vožnja. Na srečo imamo odlične čevapčiče in druge balkanske dobrote z žara kar tukaj – v Orientu. Sam si tam najraje privoščim njihovo mešano ploščo za dva.

In še nekoliko dlje … 13.Ktchn

Priporočil bom še novo restavracijo v Ljubljani, preprosto zato, ker sta mi všeč lastnika in njun slog. 13.Ktchn (13 Kitchen) so pred kratkim odprli v prostorih Mini teatra na Križevniški ulici v središču Ljubljane. Vodita jo fotograf Igor in njegova žena. Vsak teden pripravita vnaprej določen meni, odprto imata predvsem ob petkih in sobotah ter za nedeljski pozni zajtrk (brunch), za zaključene družbe pa lahko pripravita tudi posebne dogodke. Vzdušje je prijetno, intimno in nepretenciozno. Obiščite jo na poseben večer (ali nedeljsko dopoldne) – vendar si mizo obvezno rezervirajte vnaprej! ■

Kamnik vlaga v vrtce in šole

Teden otroka, ki vsako leto v začetku oktobra v ospredje postavi otroke in njihovo dobrobit, je tudi priložnost za pogled na pogoje, ki jim jih zagotavljamo vsak dan. Prav v teh dneh sta se zaključili dve pomembni občinski investiciji – celovita prenova enote Tinkara Vrtca Antona Medveda Kamnik ter prenova na Osnovni šoli Marije Vere. Obe sta del širšega in kontinuiranega vlaganja Občine Kamnik v vrtce, šole in drugo infrastrukturo za otroke in mlade.

Foto: Mih Lindič

Enota Tinkara: stara gospa v novi podobi

Celovita energetska sanacija enote Tinkara je ena večjih občinskih investicij na področju predšolske vzgoje v letih 2025 in 2026, vredna 1,7 milijona evrov. Projekt je bil skupaj z energetsko sanacijo Glasbene šole Kamnik uspešen na razpisu Ministrstva za okolje, podnebje in energijo in pridobil dobrih 760.000 evrov nepovratnih evropskih kohezijskih sredstev.

Tinkara, zgrajena v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja, je bila pred prenovo energetsko neučinkovita in dotrajana. Prenovljeni so bili fasada in streha, okna in vrata, sanitarije, prezračevanje, razsvetljava in elektroinštalacije, stavba pa je dobila tudi novo toplotno črpalko in sončno elektrarno ter potrebne konstrukcijske ojačitve. Poseben izziv je predstavljalo dejstvo, da je vrtec med večjim delom prenove ostal v uporabi.

»Ko vlagamo v vrtec, ne vlagamo samo v stavbo. Vlagamo v prostor, v katerem otroci in strokovni sodelavci preživijo velik del svojega dne. Pomembno je, da je varen in prijeten, hkrati pa želimo skrbeti za racionalno porabo energije in dolgoročno vzdržnost naših javnih objektov,« poudarja župan Občine Kamnik Matej Slapar.

Osnovna šola Marije Vere: letos telovadnica, v prihodnje novi koraki

Na Osnovni šoli Marije Vere so letos prenovili garderobe in sanitarije ob telovadnici ter sanirali streho velike telovadnice. Vrednost del znaša približno 370.000 evrov, od tega je Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport prispevalo 100.000 evrov nepovratnih sredstev. Prenova izboljšuje pogoje tako za športno vzgojo učencev kot za druge uporabnike telovadnice.

Letošnja dela niso zadnja. Občina pripravlja nadaljnji razvoj šolskega kompleksa, med drugim prizidavo z novo jedilnico, malo telovadnico in dodatnimi prostori za potrebe šole.

Od Vranje Peči do Gozda – vlaganja se nadaljujejo

Tinkara in Osnovna šola Marije Vere sta trenutno najbolj aktualna primera, vendar sta del precej širše zgodbe. Največja pridobitev zadnjih let je nova Osnovna šola Frana Albrehta, ob njej pa je občina uredila tudi nov športno-rekreacijski park. Vlaganja so potekala tudi na podružničnih šolah – med drugim na Vranji Peči, kjer je bila izvedena energetska sanacija, ter na šolah v Stranjah, Šmartnem v Tuhinju, na Podružnični šoli Motnik in Osnovni šoli 27. julij. Obnavljajo se tudi šolska in otroška igrišča ter druge površine za gibanje in igro.

Delo se nadaljuje. Že v prihodnjem letu bosta zaključeni **prenova Knjižnice Franceta Balantiča Kamnik in energetska sanacija Glasbene šole Kamnik.** Sledijo tudi **rekonstrukcija in prizidava Podružnične šole Gozd, nadaljnji razvoj Osnovne šole Marije Vere, priprava projektne dokumentacije za sanacijo Osnovne šole 27. julij ter sanacija telovadnice na Kajuhovi poti.** Vlaganja so načrtovana tudi v drugih šolah in vrtcih, med drugim v **enoti Sneguljčica**, nadaljevalo pa se bo tudi urejanje otroških in športnih igrišč.

»Teden otroka je lep opomnik, komu je velik del našega dela pravzaprav namenjen. Otrokom moramo dobre pogoje zagotavljati vseh 365 dni v letu. Pri vrtcih in šolah je potreb veliko in vseh investicij ne moremo izvesti naenkrat, zato jih načrtujemo postopoma in skušamo vsako leto narediti nekaj konkretnega. In pri tem moramo gledati naprej – vsaka šola, vrtec ali igrišče, ki ga danes obnovimo, bo služilo še številnim generacijam naših otrok, zato bomo to delo nadaljevali,« zaključuje župan Matej Slapar.

Foto: Miro Hrkalović

V glavi sem imel le eno – pomagati

Ko je v začetku septembra domžalski gasilec Matjaž Merkužič med dopustom na Braču ob izbruhu velikega požara priskočil na pomoč tamkajšnjim gasilcem, je njegova zgodba prišla v medije. Javnost ga je hitro označila za junaka, sam pa svoje ravnanje vidi precej bolj preprosto – želel je pomagati. Na Braču ima namreč številne prijatelje, s poveljnikom operativnega območja Brač Nikolo Martinićem pa sta si kot brata. »Ali si lahko predstavljate, da bi prijatelja pustili samega?« pravi Merkužič, poveljnik poklicnih gasilcev Centra za zaščito in reševanje Domžale ter Gasilske zveze Domžale. Prav dolgoletno prijateljstvo z braškimi gasilci mu je omogočilo, da se je lahko vključil v intervencijo, ki mu predstavlja tudi dragoceno strokovno izkušnjo: v prvih vrstah je lahko spremljal taktiko in načrtovanje gašenja obsežnega požara.

Foto: Mateja Štrajhar

MATEJA ŠTRAJHAR

Septembra ste dopustovali na Braču, kjer je izbruhnil požar. Prekinili ste dopust in več dni pomagali tamkajšnjim gasilcem. Ali vam je pozornost, ki ste je deležni v medijih, nekoliko odveč, saj v vseh izjavah poudarjate, da ste bili le eden od 250 gasilcev in da ste naredili, kar bi storil vsak?

Dejstvo je, da nisem naredil ničesar posebnega; opravljal sem le svoje gasilsko delo. Najprej bi rad povedal, da se to zagotovo ne bi zgodilo, če bi bil na dopustu kje drugje. Verjamem, da bi me gledali postrani, če bi prišel v neznan gasilski dom in rekel: »Prišel sem vam pomagat.«

Poleg tega naj pojasnim še, da svoje zaščitne obleke, kot so pisali nekateri mediji, ne vozim vedno s seboj. Nisem tako trčen. (smeh) Vem, kaj je gasilsko delo in kdaj smo poklicani na pomoč. Da sem imel opremo s seboj, je posledica neverjetnega spleta okoliščin.

Z braškimi gasilci smo veliki prijatelji, zato sem tudi sodeloval pri gašenju. Kako smo postali prijatelji? To je zgodba, ki traja že več deset let. Gasilska zveza Domžale je že štirideset let pobratena z Gasilsko zvezo Koprivnica. Gasilci iz DVD Supetar na Braču so iskali gasilsko vozilo. Takratni poveljnik Ivan Jakšić je prijateljeval s predsednikom Gasilske zveze Koprivnica Ivanom Golubićem. V Domžale sta prišla po vozilo, ki je bilo v mojem matičnem društvu PGD Studenec. Bil sem član ekipe, ki je potem na Brač odpeljala to vozilo. Tisto prvo leto sem tam ostal še na dopustu, nato pa sem se na otok vračal vsako leto. Obiskoval sem jih po "gasilsko": ob prihodu sem kupil pivo, šel h gasilcem, z njimi spil pivo, malo poklepetal in odšel. To je trajalo nekaj let. Sčasoma smo se bolje spoznali, postali prijatelji in šli že na kakšno kavo. Leta 2022, ko je na Krasu divjal požar, se je med nami vnela nacionalna debata: »Vi Slovenci in tak požar, kaj pa ste počeli? Toliko vas je bilo, mi to uredimo z manj silami in moštva.« Iz tega je nastal projekt AAKT (Alpe Adria Knowledge Transfer). To ni evropski projekt, ampak gre za sodelovanje med Občino Domžale, Občino Postojna in celotnim Bračem, predvsem z mestom Supetar. Gre za mednarodno sodelovanje, podprto z lokalnimi sredstvi.

Naj omenim še, da na Braču ob tokratnem požaru nisem bil sam. Tam so bili tudi moji kolegi, ki so bili del izmenjave in so prav tako sodelovali pri gašenju požara. Torej so tudi oni junaki. Opravljali so popolnoma isto delo kot jaz, le da sem bil jaz bolj medijsko izpostavljen. Z zdajšnjim poveljnikom Nikolo Martinićem sva velika prijatelja. Ko sva bila na večerji, je prejel poziv, in tako sem se vključil v intervencijo. Če ne bi bil tako močno povezan z njimi, do tega seveda ne bi prišlo in med dopustom ne bi posredoval.

Ali ste v trenutku odločitve sploh kaj premišljevali?

Bila sva na večerji in je dobil poziv – ali si lahko predstavljate, da bi prijatelja pustili samega? Samo pogledala sva se in takoj sva vedela, kaj je treba storiti. Ni bilo treba nič razmišljati. Pustila sva večerjo, partnerka naju je odpeljala v gasilski dom, kjer sva se oblekla in odšla naravnost na teren.

Omenjate dolgoletne osebne in strokovne vezi z gasilci na Braču. Je zaradi tega človeku težje, ko so ogroženi ljudje in kraji, ki jih dobro pozna?

Na to vprašanje je težko odgovoriti. Zame je bilo enako, kot bi bilo doma. Lažje mi je bilo le z vidika, da bi doma moral kot poveljnik ves čas načrtovati, razmišljati, kam bom koga poslal in kaj bo kdo počel. Tam pa sem preprosto izvajal tisto, kar si je zamislil poveljnik Martinić. Imel sem priložnost spremljati njegov način razmišljanja, načrtovanja in razporejanja sil. Ne nazadnje pa sem imel možnost biti tudi na prvi bojni črti in neposredno gasiti požar. Tako sem lahko doživel celoten spekter gasilskega delovanja: od načrtovanja in taktičnega postopka do operativne ravni, kjer je treba prijeti za ročnik in gasiti.

Kot ste omenili, je poleg vas v požaru pomagalo več gasilcev iz Domžal – dva iz PGD Dob, dva iz PGD Žeje - Sv. Trojica in en poklicni gasilec. Kako pomembne so te izmenjave pomoči ob velikih intervencijah?

Menim, da smo se pri nas s požari v naravi začeli resneje ukvarjati šele leta 2022 ob velikem požaru na Krasu. Takrat smo se začeli usmerjati in razmišljati, kako pristopiti k temu ter se učiti taktičnih in operativnih postopkov, ki jih izvajajo enote. Pred tem je veljalo prepričanje, da imamo pri nas kvečjemu manjše požare, ki so z vidika načrtovanja skoraj zanemarljivi.

Leta 2022 pa smo se začeli pospešeno učiti in posvečati pozornost opremi. Če pogledam zadnje obdobje, smo začeli pravilno razmišljati. Vesel sem, da smo se povezali s kolegi, saj znanje črpamo tako v Sloveniji kot na Hrvaškem. Imamo možnost primerjati ta dva pogleda in vzeti tisto, kar je za nas najboljše. Ali se to splača? Prepričan sem, da se. Vemo, da so bili v Sloveniji večji požari v naravi značilni predvsem za Primorsko, kot sta bila tista v letih 2022 in 2024. Po letu 2024 je tudi država začela gledati širše – dobili smo nova letala Air Tractor Fire Boss. Spreminja se tudi območje,

na katerem izbruhnejo požari v naravi. Letos jih nismo več gasili le na Primorskem, temveč v osrednji in severozahodni Sloveniji, torej na povsem nepričakovanih območjih.

Dejstvo je, da se podnebne razmere spreminjajo. Očitno nas v prihodnje marsikaj čaka, zato se opremljamo, razmišljamo o namenskih vozilih in se učimo novih taktik. Pripravljamo se na izzive, ki prihajajo, in prepričan sem, da je to prava pot.

Požar na Braču je bil po obsegu izjemen. Po nekaterih ocenah je pogorelo med 5000 in 5600 hektarjev, kar je približno sedmina otoka. Omenjate tudi veliki požar na Krasu leta 2022, edini v Sloveniji, ki se lahko po obsegu primerja s požarom na Braču. Katere vzporednice bi potegnili med obema požaroma – in v čem sta bila povsem različna?

Če pogledamo relief in naravno okolje, sta požara in razmere zelo podobna. Ključna razlika je, da je Brač otok. Prihod dodatnih sil na Kras je bil bistveno hitrejši. Če se na otoku kaj zgodi zvečer, lahko na prvo resnejšo pomoč računaš šele naslednji dan, torej po kakšnih dvanajstih urah. Druga razlika je v sami številčnosti sil. Otok Brač je po površini približno sedemkrat večji od občine Domžale. Pri nas imamo 14 prostovoljnih gasilskih društev in eno poklicno enoto, na Braču pa imajo skupno le pet prostovoljnih gasilskih društev. Če bi razmerje preslikali, bi moralo tam biti 70 ali 80 društev. Zato imajo veliko težavo s številom ljudi, tehniko in prihodom pomoči. Njihova velika prednost pa so zračne sile. Vendar je tudi pri teh tako, da je njihova uporaba pri gašenju mogoča le podnevi. Če požar izbruhne ob osmih zvečer, lahko na zračne sile računajo šele naslednje jutro, nič prej. Prav tako so zračne sile odvisne od vremenskih razmer. Če piha močna burja ali letalo zaradi valov ne more zajeti vode, preprosto ne bo poletelo.

Pri tem požaru se je zgodilo nekaj povsem neverjetnega: medtem ko je po Braču divjal požar, je bil Split pod vodo, del letal pa v petek popoldne sploh ni mogel poleteti zaradi nevihte nad letališčem na Braču, medtem ko na samem požarišču ni padlo niti kaplje dežja!

Kako fizično naporno je več dni zapored delati na takšnem požarišču? In po drugi strani – kaj pa psihični vidik? Telo si opomore, kako pa takšna izkušnja vpliva na človeka?

Ko sem bil tam, sem imel v glavi le en cilj – pomagati. Želel sem si, da se vse dobro izteče in da se nikomur nič ne zgodi. Po drugi strani pa je bila to zame neverjetna priložnost za sodelovanje pri tako obsežnem posredovanju. Na začetku sploh nisem vedel, kako velika intervencija nas čaka; prepričan sem bil, da bomo v petek zjutraj že lepo na plaži. Nato se je situacija povsem spremenila, vendar v vseh tistih dneh niti za trenutek nisem pomislil, da bi zapustil požarišče in šel domov. To je izkušnja, ki jo le redko doživiš, in ko jo, te povsem prevzame. Takrat ne čutiš ne lakote ne žeje in sploh ne razmišljaš o postelji.

Lahko rečem, da nisem imel niti fizičnih niti psihičnih težav, saj sem želel vsrkati čim več izkušenj. Za marsikoga drugega pa verjamem, da je bilo izjemno izčrpavajoče, zlasti za domače gasilce. Štiri dni si na terenu, spiš v avtomobilu, na tleh ali v tovornjaku. Ko si enkrat resnično izčrpan, trda tla niso nobena ovira, zaspiš v trenutku. K temu je gotovo pripomoglo tudi dejstvo, da sem pred gasilsko kariero petnajst let delal v vojski, zato sem navajen terenskega življenja in spanja v precej težjih razmerah, kot so bile te na Braču.

Braški gasilci so povedali, da ste jim bili s svojo prisotnostjo velika motivacija. Kaj menite, da ste vi konkretno prinesli v intervencijo?

Ne bi rad ničesar posebej izpostavljal. Opravljal sem zgolj svoje gasilsko delo. Verjamem, da sta jim veliko pomenila moja prisotnost in dejstvo, da jih nisem pustil samih v takšnih razmerah.

Od ustanovitve leta 2016 ste poveljnik poklicne gasilske enote Centra za zaščito in reševanje Domžale in vodite več kot 50 visoko usposobljenih poklicnih gasilcev. Kako se vaše naloge razlikujejo od tistih, ki jih ima poveljnik prostovoljne gasilske enote?

Vse je odvisno od okolja, v katerem deluješ. Pri nas ob večjem dogodku celotna organizacija ne sloni le na meni. Sem sicer na vrhu te hierarhije, vendar obsežnega dogodka ne morem izpeljati sam. Za to potrebujem ekipo zaupanja vrednih ljudi. Kar zadeva prostovoljne enote, izvajajo tiste

Foto: DVD Supetar/Index.hr

naloge, ki so jim dodeljene, pri čemer je njihovo vodenje morda z vidika celotnega sistema za odtenek manj obremenjujoče.

Če za primer vzamemo sosednjo občino Kamnik: poveljnik PGD Kamnik v določenih primerih prav tako prevzame vodenje zahtevne intervencije in nosi enako odgovornost. Naša specifika pa je v tem, da nismo le lokalna enota za klasična posredovanja, temveč zagotavljamo požarno varnost in izvajamo preventivne dejavnosti v industriji. V naši okolici imamo kemično, farmacevtsko in papirno industrijo. To so panoge, ki predstavljajo izjemno visoko požarno ogroženost, ne le za podjetja sama, temveč za celotno lokalno skupnost. Industrijski objekti so namreč v neposredni bližini stanovanjskih hiš, torej vsak dogodek lahko vpliva na okoliške prebivalce. Tega se zelo dobro zavedamo, zato se nenehno usposabljamo. Pri poklicnih gasilcih je profesionalnost na prvem mestu, zato kar 95 odstotkov našega delovnega časa namenimo preventivi in pripravam na morebitne izredne dogodke.

Kakšen mora biti dober poveljnik?

Prva zahteva je absolutna strokovnost. Težiti moraš k temu, da si na svojem področju najboljši, zlasti pri poznavanju opreme in taktičnih postopkov. Nihče seveda ni vsemogočen, a gasilstvo zahteva širok nabor specialnih znanj, ki jih moraš nenehno nadgrajevati.

Po drugi strani pa moraš biti predvsem človek in zelo dobro poznati svoje sodelavce. Vsak posameznik ima določene odlike in naloga poveljnika je, da jih prepozna in pravilno uporabi, saj ima vsakdo, tudi poveljnik, pomanjkljivosti. Intervencije ne rešuje posameznik, ampak usklajena ekipa, ki med seboj dobro komunicira. Poveljnik mora biti sodelavcem na voljo 24 ur na dan, kar vključuje tudi reševanje kakšnih osebnih ali družinskih stisk, zato ta vloga še zdaleč ni preprosta.

Občina Domžale načrtuje gradnjo nove stavbe CZR v Dobu. Kaj boste gasilci pridobili z novim objektom?

Objekti, v katerih delujemo danes, so bili zgrajeni leta 1990 za pol manj moštva in pol manj opreme, kot ju imamo zdaj. Naš cilj je, da novi center postane osrednje stičišče vseh sil zaščite in reševanja v občini ter sodobno operativno vozlišče. Želimo si, da se vsaka večja intervencija koordinirano začne s te točke.

Naša enota se mora nujno širiti zaradi vse večjih potreb industrije, ki se nenehno razvija, z njo pa rastejo tudi varnostne zahteve. Poleg tega zagotavljamo tudi predorsko reševanje, kjer se prav tako predvideva povečanje števila kadrov. V obstoječih prostorih preprosto nimamo več ustreznih pogojev niti za delo niti za bivanje. Trenutno nam primanjkuje celo prostora za parkiranje vozil zaposlenih. Pomagajo nam v podjetju Kansai Helios, s katerim imamo odlične odnose. Poleg tega nimamo lastnega poligona za izvajanje praktičnih vaj. Ob dnevih odprtih vrat moramo večino dejavnosti izvajati na površinah podjetja Kansai Helios in ob zelo prometni cesti. Zato nov center nujno potrebujemo.

Poleg tega moramo iti v korak s časom. Gasilstvo se neverjetno hitro razvija. Če bi mi pred desetimi leti kdo rekel, da bomo na intervencijah redno uporabljali brezpilotne letalnike, bi se mu nasmejal, danes pa si res-

nega posredovanja brez njih sploh ne znamo več predstavljati. Potrebujemo ustrezen prostor za njihovo vzletanje, pristajanje in vzdrževanje, hkrati pa moramo zagotoviti prostor za nova vozila in opremo.

V več kot štirih desetletjih se je gasilstvo močno spremenilo – ne le oprema in usposobljenost, ampak tudi nesreče, s katerimi se srečujete. Katere vrste intervencij se na začetku vaše gasilske poti niso pojavljale, danes pa so vse pogostejše?

V ospredju so predvsem ekstremni vremenski pojavi, ki so povezani s spreminjanjem podnebja. Močan dež in toča sta seveda obstajala že od nekdaj, toda silovitost ujm, kakršno smo doživeli leta 2020, ali poplave leta 2023, postaja nova realnost.

V Domžalah ob vsaki intervenciji dokazujemo, da smo vrhunsko pripravljeni in imamo zadostno število ljudi. Naša velika prednost je visoka raven strokovnosti ter izjemna povezanost med enotami. Imamo 14 prostovoljnih gasilskih društev na razmeroma majhnem območju, zato nimamo težav v zelo kratkem času zbrati 200 usposobljenih gasilcev na terenu, pri čemer lahko računamo še na medobčinsko pomoč iz celotne regije.

Lahko le upamo, da bo takšen operativni kader ostal tudi v prihodnje. Vsi vemo, s kakšnimi izzivi se danes sooča prostovoljstvo in da se trendi nagibajo k profesionalizaciji. Čeprav sem sam poklicni gasilec, se zavedam, da brez močne prostovoljne baze sistem ne more delovati. Zato od svojih sodelavcev pričakujem, da ostajajo dejavni tudi v domačih prostovoljnih društvih.

Če se ozrem na teh štirideset let, je bil največji tehnološki preskok narejen pri osebni zaščitni opremi. Pred desetletji je za junaka veljal tisti, ki je šel v dim brez zaščitne opreme, danes pa na prvo mesto postavljamo zdravje in varnost gasilca. Uporabljamo sodobne dihalne aparate, napredno zaščitno opremo in povsem nove taktike gašenja, kar je ogromen korak naprej.

Že od leta 2008 ste tudi poveljnik Gasilske zveze Domžale. Kako dobro so Domžale danes pripravljene na veliko naravno nesrečo, na primer poplavo, neurje s točo, velik požar – vse tisto, kar so v preteklosti že doživele?

Zelo dobro smo pripravljeni. Ob vseh teh dogodkih je ključno poudariti nekaj, na kar sem posebej ponosen: ob nesrečah nikoli ne posredujejo zgolj gasilci. Gasilstvo je le eden izmed segmentov – sicer najbolj številčen in najbolje opremljen – toda v sistem zaščite in reševanja so enakovredno vključeni tudi pripadniki ekip prve pomoči, taborniki, jamarji, alpinisti in drugi.

Na vrhu te strukture je občinski štab Civilne zaščite, v katerem delujejo usposobljeni strokovnjaki z različnih področij. Ta usklajenost prinaša vrhunske rezultate: leta 2020 nam je po neurju s točo v pičlih štirih dneh uspelo začasno sanirati 600 odkritih streh, kar potrjuje odlično vodenje, dobro logistiko ter nepogrešljivo solidarnost sosednjih društev iz regije Ljubljana III.

Vseeno pa velja pregovor: ne hvali dneva pred nočjo, saj v naravi nikoli ne veš, kaj se lahko zgodi. Osebno me je najbolj strah rušilnega potresa. Pri vseh ostalih ujmah lahko pomagamo drugim, ob hudem potresu pa bi se lahko zgodilo, da bi pomoč potrebovali tudi sami. Če bi bilo poškodovanih na stotine stavb, bi bili med prizadetimi tudi gasilci, kar bi močno otežilo začetno posredovanje, ki je ključno.

Gasilec ste že od leta 1983, ko ste se kot otrok pridružili PGD Studenec. Kdo vas je navdušil?

Pri nas je bilo gasilstvo tradicija, saj je bil že oče zelo aktiven gasilec v domačem društvu in vodja gasilske službe v Tosami. Sam pa sem v to vstopil povsem spontano. Sosed Tone, ki je bil gasilec, me je kot fanta nekega dne povabil: »Bliža se tekmovanje, pridi na vajo.« Pridružil sem se, ker so bili tam moji sošolci in prijatelji iz vasi, in takoj smo postali nerazdružljiva druščina. Kmalu me je gasilstvo povsem prevzelo. Navdušeni smo bili nad gasilskimi vozili, po vsakem tekmovanju so nas peljali na malico in že kot otrok sem dobil občutek, da delam nekaj koristnega. To je postalo način življenja in nekateri smo v tem ostali za vedno. Mene je to področje tako pritegnilo, da sem se kasneje odločil za poklicno pot gasilca.

Omenili ste, da ste bili pred začetkom gasilske kariere zaposleni v Slovenski vojski. Katera načela iz vojske uporabljate pri vodenju gasilcev?

Gasilstvo je po svoji strukturi in načinu delovanja zelo podobno vojski. Vzpostavljena je jasna poveljevalna hierarhija, natančno se ve, kdo nosi odgovornost, pri posredovanju pa ima vsak točno določeno nalogo. Seveda pa je v gasilstvu nekoliko več prostora za dialog in medsebojno usklajevanje kot v vojski, kjer velja stroga podrejenost.

V vseh teh desetletjih ste pomagali neštetim ljudem v najtežjih trenutkih njihovih življenj. Kako je to vplivalo na vas osebno? Ali se je zaradi tega vaš pogled na življenje in ljudi spremenil?

Zagotovo te takšne izkušnje zaznamujejo. Zaveš se minljivosti časa – da je ura enkrat začela teči in se bo nekega dne neizogibno ustavila. Zaradi tega začneš na svet in odnose gledati bolj trezno ter z večjo mero spoštovanja. Ko vidiš tragične zgodbe, začneš resnično ceniti življenje in vse tisto, kar imaš, hkrati pa si hvaležen, da si sam doslej srečno preživel vse nevarne situacije.

Oktober je mesec požarne varnosti in letošnja osrednja tema je posvečena pravočasnemu odkrivanju požarov ter pomenu vgradnje požarnih javljalnikov. Kateri so ključni preventivni ukrepi, ki bi jih moral glede požarne varnosti doma izvajati vsakdo, pa jih ljudje še vedno prepogosto zanemarjamo?

Osnovni ukrep je ta, da ima vsako gospodinjstvo pri roki vsaj en brezhiben in redno servisiran ročni gasilni aparat. V sodobnem času je v našem bivalnem okolju veliko elektronskih naprav: od mobilnih telefonov, računalnikov in polnilcev do LED-svetil, ki vsebujejo pretvornike izmeničnega v enosmerni tok. Te naprave so zelo različne kakovosti in so lahko pogost vir vžiga. Posebno tveganje predstavljajo tudi električna kolesa in skiroji, ki jih imajo ljudje v stanovanjih.

Zanimivo je pogledati miselnost ljudi. Sodoben sistem za zgodnje odkrivanje požara stane okrog tisoč evrov, medtem ko je stanovanjska hiša vredna pol milijona evrov. Za kasko zavarovanje avtomobila, vrednega 20 tisoč evrov, brez pomisleka odštejemo tisočaka na leto, pri nepremičnini, ki je vredna veliko več, pa se nam zdi vsak preventivni vložek predrag.

Zato vsem toplo priporočam namestitev samostojnih požarnih javljalnikov. Danes so na voljo zanesljive brezžične naprave z lastno baterijo, ki jih preprosto namestite na strop in povežete z aplikacijo v telefonu. Ob zaznavi dima vas sistem pravočasno opozori, kar vam omogoča hitro ukrepanje, preden se požar razširi. Posebej priporočljivo jih je namestiti v mansardah in na podstrešjih. Prav tako občane vabimo na dneve odprtih vrat gasilskih društev, kjer lahko vsakdo praktično preizkusi gašenje z gasilnikom. ■

Oktober v znamenju pripravljenosti, povezanosti in odgovornosti

Oktober, mesec požarne varnosti, nas opominja, kako pomembno je, da smo pripravljeni na različne nevarnosti, poznamo pravilne odzive in se zavedamo pomena preventivnega ravnanja. V sistemu zaščite in reševanja imajo pri tem pomembno vlogo tako posamezniki kot organizacije, predvsem pa številni prostovoljci in strokovne službe.

Foto: Jure Gubanc

Tudi v občini Domžale se je oktober začel v duhu krepitve pripravljenosti na izredne razmere. Na prvi oktobrski dan so se v Češminovem parku predstavile vse enote sistema zaščite in reševanja Občine Domžale. V raznolikih aktivnostih se je preizkusilo kar 500 otrok in mladih. Popoldan je minil v znamenju preverjanja pripravljenosti vseh, ki soustvarjajo sistem zaščite in reševanja. V okviru zaščitno-reševalne vaje Domžale 2026 so se enote preizkusile v raznolikih scenarijih in pokazale izjemno stopnjo pripravljenosti na različne izzive, ki nas lahko doletijo. Takšne vaje niso pomembne le zaradi preverjanja opreme in postopkov, temveč predvsem zaradi ljudi – njihovega znanja, izkušenj in pravega odziva na dano situacijo. Dobra povezanost vseh deležnikov se je tudi v letošnji vaji pokazala kot temelj učinkovitega odziva ob nesrečah.

Pomemben korak pri nadaljnjem razvoju sistema zaščite in reševanja v občini Domžale predstavlja novogradnja Centra za zaščito in reševanje Domžale. Občina je skupaj z Zbornico za arhitekturo in prostor Slovenije organizirala natečaj za izbiro strokovno najprimernejše rešitve za Center za zaščito in reševanje Domžale in tudi prizidek k Osnovni šoli Dob. Nagrajene arhitekturne projekte z rešitvami, ki naslavljajo še učinkovitejše delovanje enot zaščite in reševanja ter zagotavljajo potrebne prostore za izvajanje pouka, si lahko do 16. oktobra ogledate na razstavi ob Osnovni šoli Dob.

Načrtovanje novega Centra za zaščito in reševanje je več kot le gradnja novega objekta. Je naložba v varnost občank in občanov ter v pogoje, v katerih bodo lahko gasilci in drugi pripadniki civilne zaščite svoje naloge opravljali še bolj učinkovito. Sodoben in funkcionalen center bo prostor povezovanja, usposabljanja in sodelovanja.

Večkrat slišimo, da mora biti pri snovanju novih projektov varnost na prvem mestu. Pri tem si velja zapomniti, da varnost naše skupnosti gradimo skupaj – z odgovornim ravnanjem vsakega posameznika, z znanjem in pripravljenostjo ter predvsem z ljudmi, ki so vedno pripravljeni pomagati. Kjer je volja, je pomoč.

mag. Renata Kosec,
županja Občine Domžale

Jasovnik (764 m) in Mali Jasovnik (724 m)

Listje šelesti pod nogami, sonce še razvaja s svojimi žarki, v gozdu so že jesenski plodovi, kot so gobe in kostanj – idealno popoldne za rekreacijo in hojo. Odpravim se v Motnik, enega najzanimivejših trgov v Tuhinjski dolini, ki je tržne pravice pridobil že leta 1423. Ničkolikokrat sem se peljala mimo, a ustavila sem se le malokrat. Jasovnik in Mali Jasovnik, strma vrhova nad Motnikom, sta moj cilj. Kratka, a strma pot se na vrhu Malega Jasovnika poplača s čudovitim razgledom skozi krošnje dreves na slikoviti Motnik.

Izhodišče: kapelica, približno 1 km od središča Motnika proti Zajasovniku (580 m) · Zahtevnost: lahka · Čas hoje: 1,5–2 uri · Najprimernejši čas: v vseh letnih časih (v dežju ali snegu je potrebna previdnost zaradi nevarnosti zdrsa, saj je pot zelo strma) · Čas vožnje: 30 minut

BOGOMIRA SKVARČA JESENŠEK
Foto: Bogomira Skvarča Jesenšek

Motniški polž

Ne vem, koliko let je že od tega, ko je zadela Savinjsko dolino huda nesreča. Z velikansko brzino je divjala po dolini strašna zverjad, da se je vse treslo. V starih časih so imeli v Motniku polža, priklenjenega na težko verigo. Polž pa, ki je bil čisto svoje vrste eksemplar, se je nekega dne utrgal. Zahotelo se mu je prostosti, bil je pa tudi radoveden, kako je po svetu. Mogoče pa so se mu Motničani zamerili – utrgal se je in ušel. Ko je tako dirjal po državni cesti, se mu je na Vranskem na ovinku za trgom zapletla veriga, ki jo je vlekel s seboj. Polž je meni nič, tebi nič prepustil Vrančanom to verigo v spomin in dirjal dalje. Dirjal je čez Savinjsko dolino, da se je kar veter delal po njej. Če je bila kaka hiša preblizu ceste, jo je enostavno odrinil. Tako je pridirjal do Žalca. Zakadil se je med hiše in jih razrinil vsaksebi, čisto po ribniškem načinu. Nekje v bližini Celja so ga le ujeli, polža, ko je bil že precej utrujen, in ga z veliko muko spravili nazaj v Motnik. Če ne verjamete, pa pridite pogledat. V Žalcu še danes stojijo hiše daleč proč od ceste, na Vranskem imajo še tudi ono verigo, ki so jo odvzeli polžu – ne, tako me lahko Vrančani še za besedo primejo! –

pobrali so jo in ker so se vedno bali v svoji veliki gorečnosti, da bi jim kdo cerkve ne odnesel, so verigo napeljali okrog nje in si jo tako zavarovali, še ni dolgo tega, da sem jo videl, ko sem bil tam. Motničani pa so morali kupiti drugo, da so priklenili polža spet v svoj grb.

Vir: https://motnik.si/v-delu/ (Slovenski gospodar – l. 1940, letnik 74, št. 2)

Iz Kamnika se zapeljemo skozi Tuhinjsko dolino vse do Motnika, kjer se iz središča vasi po strmi cesti desno usmerimo proti Zajasovniku, vse do kapelice, kjer parkiramo. Od tu se odpravimo peš. Pri kapelici zavijemo levo, nato pa se takoj za prvo hišo usmerimo levo navzgor po travniku in pridemo na gozdno pot. Držimo se desno, nato pa zavijemo strmo levo navzgor. Če imamo občutek, da nismo na pravi poti, se vedno usmerimo strmo navzgor. Pot je sicer označena, vendar na določenih mestih oznake manjkajo, zato potrebujemo nekoliko orientacije. Prispemo na razpotje, kjer nas usmerjevalna tabla usmeri levo proti Malemu Jasovniku in desno proti Jasovniku. Sama sem se najprej odpravila na Mali Jasovnik, do katerega je približno pet minut hoje, nato pa še na Veliki Jasovnik, do katerega je od usmerjevalne table po strmi poti približno deset minut hoje. Vrnemo se po isti poti in se ustavimo v središču vasi ter se okrepčamo v bližnji gostilni Pri Flegarju. ■

NAROČITE SE NA **PREGLED ALI POSVET**

Plani Health
fizioterapija
- rehabilitacija po poškodbi
- manualna terapija
- TECAR, laser, udarni valovi
- vadba doma z aplikacijo

NEXA studio
estetika in dobro počutje
- odprava trdovratnih maščobnih blazinic
- čvrstejše in močnejše telo
- okrepitev mišic medeničnega dna
- masaža za napete mišice

Steletova cesta 23a, Kamnik
info@planihealth.si , info@nexa-studio.si, 06 998 1017

modre novice	PREKINITEV ČLANSTVA	AMERIŠKA DRŽAVA, V KATERI LEŽI LAS VEGAS	HUDIČ, VRAG, ZLODEJ	NAŠ NEKDANJI GIMNASTIČAR (MITJA)	ITALIJAN. PISATELJ (UMBERTO)	OZNAKA KRŠKEGA	NAŠ KOŠARKAR (ŽIGA) / GORSKI TEKAČ BEČAN		AVTOR MARKO BOKALIČ	AVTOMAT ZA KONDOME	NADLEŽNA LETEČA ŽUŽELKA	NAŠA SMUČARKA (ILKA)	ENA NAŠIH PRVIH CESTNIH KOLESARK (VIDA)	AVTORJEV DELEŽ OD IZVAJANJA NJEGOVEGA DELA		
									JELENJA SAMICA							MOZOLJI
									TRETJE NAJVEČJE ČEŠKO MESTO							
									ŠČITNIK ZA UŠESA / GORA NAD ŽELEZNO KAPLO							
											ENODELNO STAROGR. OBLAČILO / REKLAMNI LISTIČ					
DRŽAVNI NADZORNI ORGAN												MESTO NASPROTI NEW YORKA V NEW JERSEYU	ANGLEŠKI OTOK / FRANCOSKI FILOZOF (HIPPOLYTE)			
AMERIŠKI REŽISER (ROBERT, *FORREST GUMP*)									SKUŠNJAVA V PRIMOR. OKOLJU / KOTNA FUNKCIJA							
KRAŠKA VAS PRI KOMNU						RDEČE-CVETNA POLJSKA CVETICA				NOVO-ZELANDSKA PAPIGA / ENAKA SOGLASNIKA				LOJZE ČEMAŽAR / VISOKOŠOL. AKADEMSKI NAZIV		
REZERVOAR ZA GORIVO					PRITOK SAVE V KRANJU	OVITEK, OVOJ					FR. SKLAD. (CHARLES-MARIE) / MESTO V SR. ITALIJI					
KANAL ALI CEV ZA ODVOD ODPADNE VODE						PROSTOR BIVANJA NA TEM SVETU / OBČINSKI SIMBOL										
PASCAL			HRIBOVJE NA FRANC. STRANI DOLINE RENA							PREBIVALEC IRSKE / LUTKAR ŠKODLAR					MOŠKI STARŠ	NAMERNO IZREČENA NERESNICA
GRAFIČNO OBLIKOVANJE MATEVŽ BOKALIČ	STAROGRŠKI FILOZOF	PREDMETI, NAPRAVE IN POHIŠTVO V PROSTORU	? POJE, ŽVRGOLI / OSREDNJA TOČKA, SREDIŠČE										GRŠKI BOG VETROV / ENAKA SAMOGLASNIKA			
OBMEJNI KRAJ Z GRADOM NAD DOLINO PRI TRSTU							BIVALNA NASUTINA OB S. MORJU / PORTUGAL. MESTO					ANGLOAMERIŠKA MASNA ENOTA				
GRADBENI MATERIAL IZ ŽGANE GLINE						SRBIJO TISTEGA, KI SE ŽELI TEPSTI / NOVICA						PRIPRAVA ZA VADBO MOČI				
DVATISOČAK NAD POSOČJEM				VRTNA HIŠICA	VAŠKI ODBOR / 21. ČRKA HEBREJSKE ABECEDE											
IZBOLJŠEVALEC FOTOGRAFSKIH POSNETKOV																
VIJOLIČAST OKRASNI KAMEN																
MESTO OB ISTOIMEN. ZALIVU V JUŽNI ITALIJI																

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Podpis: _____ E-mail: _____

Geslo: _____

Slovarček: **VURT** – zgodovinska bivalna nasutina na poplavnih območjih Severnega morja v Nemčiji (na Nizozemskem terp), **TAINE, Hipplyte** – francoski filozof, zgodovinar in kritik, **WIDOR, Charles-Maria** – francoski skladatelj in organist

NAGRADNI RAZPIS SLIKOVNE KRIŽANKE

1. nagrada: paket za prekrvavitev – robotska masažna roka + presoterapija
2. nagrada: fizioterapevtska obravnava
3. nagrada: EMS trening – predel po izbiri

Nagrade podeljuje podjetje **Plani Health in Nexa studio, Steletova cesta 23a, 1241 Kamnik**. Imena nagrajencev bomo objavili v Modrih novicah, ki bodo izšle 11. novembra 2026. Rešitve nagradne slikovne križanke s pripisanim imenom, priimkom in točnim naslovom pošljite do srede, 4. novembra 2026, na naslov: Modre novice, IR IMAGE d. o. o., Medvedova 25, 1241 Kamnik s pripisom Nagradna križanka.

IZŽREBANI REŠEVALCI:

1. nagrada: soba pobega za do 5 oseb: Kaja Škodlar, Mengeš
2. nagrada: knjiga Ko črke zaplešejo: Sonja Ovijač, Komenda
3. nagrada: knjiga Zemlja je palačinka!: Tomaž Kogoj, Domžale

Nagrade podeljuje **Energy Escape Room, KODX, d.o.o., Fužine 134, 1241 Kamnik**. Geslo nagradne križanke lahko oddate tudi na **www.modre-novice.si!**

Tri dni živahnega dogajanja v Mengšu

Mengeš je med 18. in 20. septembrom znova zaživel v znamenju 31. Mihaelovega sejma – tradicionalne prireditve, ki je tudi letos povezala sejemsko ponudbo, glasbo, ustvarjalnost, ples in predvsem ljudi, ki so se v treh dneh ustavljali ob stojnicah, prisluhnili nastopom in uživali v sproščenem vzdušju.

MAJA KERŽIČ
Foto: Maja Keržič

Sobotni sejemski dan je minil v znamenju stojnic rokodelcev, domačih izdelkov in raznovrstne ponudbe. Med obiskovalci je bilo čutiti živahnost, značilno za sejemske dni – srečevali so se znani obrazi, družine so se ustavljale ob ustvarjalnih in športnih dejavnostih, ki so jih za njihove otroke pripravili mladi. Ti so s svojimi nastopi in energijo pomembno soustvarjali dogajanje. Posebno mesto so imeli tudi rokodelci, ki so svoje znanje prikazovali v živo in obiskovalcem približali različne tradicionalne veščine.

Glasba je bila ves čas eden osrednjih gradnikov sejma. Poleg 6. mednarodnega srečanja orgličarjev so sejemski oder pod šotorom napolnili številni harmonikarji ter dokazali, da je v Mengšu doma in še kako priljubljena harmonika. Vzdušje je doseglo vrhunec predvsem zvečer. Mengeška godba pod taktirko Dimitrija Ledererja je z rock uspešnicami privabila množico poslušalcev, ki so napolnili šotor praktično do zadnjega kotička, veliko ljubiteljev trših ritmov pa je koncert spremljalo tudi zunaj šotora. Znane skladbe, glasen aplavz, petje občinstva in energija z odra so ustvarili pravo koncertno evforijo. Po velikem sobotnem "žuru" je v nadaljevanju večera nastopil Vili Resnik, ki je z znanimi uspešnicami poskrbel, da dobra volja še dolgo ni pojenjala. Po živahni soboti smo se v nedeljo prebudili v čudovito sončno jutro. Sveta maša pod šotorom je prinesla nekoliko bolj umirjen začetek dneva, nato pa se je sejemski utrip znova razživel ob

glasbi veteranov Mengeške godbe ter različnih ansamblov, ki so kar vabili na plesišče.

Za obiskovalce je bil Mihaelov sejem predvsem priložnost za druženje in prijetno preživljanje časa, za organizatorje – KD Mihaelov sejem Mengeš, Toma prireditve in sodelujoča mengeška društva – pa velik zalogaj prostovoljnega dela, priprav in usklajevanja, ki je bilo poplačano z dobrim obiskom in vzdušjem, k temu pa je pomembno pripomoglo tudi toplo in sončno vreme. ■

Romana Učakar: Za bolj odzivno, dostopno in povezano občino

Zakaj ste se odločili kandidirati za županjo Občine Kamnik?

Ta odločitev je v meni zorela kar nekaj časa. Ni bilo enega trenutka, ko bi rekla: zdaj pa grem. Vedno več ljudi me je spodbujalo in mi govorilo, da v meni vidijo nekoga, ki bi lahko prevzel to odgovornost. Najpomembnejša pa je podpora domačih. V zadnjih letih sem občino lahko spoznala precej od blizu. Videla sem veliko dobrega, hkrati pa tudi vem, da bi bilo mogoče marsikaj voditi drugače. Predvsem verjamem v ljudi. V občinski upravi imamo sposobne in strokovne zaposlene, ki jim je treba zaupati, jim dati odgovornost in prostor, da pokažejo, kaj znajo. Enako velja za krajevne skupnosti, javne zavode, društva in občane. Sčasoma sem si preprosto rekla: *»Zakaj pa ne jaz?«* Verjamem, da je občino mogoče voditi bolj povezovalno, odprto in z več zaupanja. Zato sem se odločila, da stopim naprej, prevzamem odgovornost in pokažem, da se da delati tudi drugače.

Kdo je Romana Učakar v vsakdanjem življenju?

Predvsem žena in mama dveh hčera. Družina je moj prvi prostor. Moj mož pravi, da sem doma tista, ki drži kompas, in da me lahko vpraša karkoli, ker ve, da bo dobil iskren odgovor. To se mi zdi kar dober opis mene.

Sem človek, ki težko pusti stvari nedokončane. Ko nekaj obljubim, to naredim, odgovor "ne da se" pa težko sprejmem, dokler res ne preverim vseh možnosti. Rada imam ljudi, rada se smejim in rada imam občutek, da se stvari premikajo.

Kako bi opisali svoj način vodenja?

Jasnost, odgovornost in odprt pogovor. Pomembno mi je, da vsak ve, kaj je njegova naloga, hkrati pa ima dovolj prostora, da svoje delo opravi strokovno in samostojno. Ne pričakujem, da se bomo vedno vsi strinjali. Želim pa, da si upamo povedati tudi drugačno mnenje, predlagati boljšo rešitev in se pogovarjati argumentirano ter spoštljivo. Ko se nekaj dogovorimo, pa pričakujem, da za tem tudi stojimo.

Kaj bi kot županja pri delovanju občine želeli spremeniti?

Najprej način dela in sistem znotraj občine. Uvedla bi redne kolegije in boljše notranje usklajevanje, da bi bilo jasno, kaj se dela, kdo je odgovoren in kje je treba stvari premakniti.

Pomembno se mi zdi tudi, da ima občinska uprava ves čas pred očmi, da je njena naloga služiti ljudem. To pomeni spoštljiv odnos, pravočasne odgovore in občutek, da se nekdo z zadevo ukvarja. Namesto "ne da se" bi rada najprej slišala: poglejmo, kaj lahko naredimo.

Romana Učakar, Šolska ulica 5, 1241 Kamnik

Kako bi prisluhnili občanom?

Zame poslušanje ljudi pomeni predvsem to, da se njihove pobude nekam premaknejo. Da ne ostanejo samo zapisane ali poslane naprej, ampak da človek ve, kaj se z njimi dogaja in kdaj lahko pričakuje odgovor. Veliko več bi dala na krajevne skupnosti, ker tam ljudje najbolje vedo, kaj v njihovem okolju manjka. Uvesti želimo tudi participativni proračun, v okviru katerega bodo občani lahko predlagali konkretne projekte in med izvedljivimi tudi izbirali.

In ljudje morajo dobiti odgovor. Tudi če ta ni tak, kot so si ga želeli. *Veliko lažje sprejmeš "ne", če veš, zakaj, kot če več mesecev ne veš ničesar.*

Kje vidite največje razvojne premike, ki jih Kamnik potrebuje v naslednjem mandatu?

Najprej bi odprla vprašanje vsebinskih sprememb občinskega prostorskega načrta. Kamnik se ne more razvijati od primera do primera. Potrebujemo skupno prostorsko sliko in jasen odgovor, kaj želimo razvijati, kje in pod kakšnimi pogoji. Postopek mora imeti jasno časovnico, strokovne podlage ter zagotavljati dovolj zgodnje vključevanje javnosti.

Druga velika tema je Velika planina. Tam ne govorimo samo o kanalizaciji, ampak tudi o vodi, prometu, parkiranju, pašništvu, krajini in dolgoročnem upravljanju prostora. Za isto mizo bo treba dobiti vse, ki tam živijo, delajo ali zanjo odgovarjajo, in se dogovoriti o smeri razvoja.

Pomembno je tudi mestno jedro. Želim si, da središče Kamnika zaživi. Prazni prostori potrebujejo vsebino, mesto pa več razlogov, da ljudje pridejo vanj tudi takrat, ko nimajo opravkov.

Odpreti moramo tudi vprašanje športne infrastrukture. V Kamniku imamo veliko športnih društev, klubov in športnikov, zato se mi zdi prav, da resno preverimo možnosti za sodobno večnamensko športno dvorano, ki bi lahko služila različnim športom in večjemu številu uporabnikov.

In seveda voda in osnovna infrastruktura. Potrebujemo dolgoročen načrt obnove omrežja, pregledne podatke o kakovosti vode in trajne rešitve tam, kjer sistemi niso ustrezni. Ne verjamem v dvajset prioritet. Raje izberemo nekaj največjih razvojnih vprašanj, določimo, kaj je realno izvedljivo, in jih dejansko premaknemo.

Kaj bi ljudje lahko občutili drugače že v prvem letu vašega mandata?

Predvsem več odzivnosti. Želim, da se sprememba pozna tudi pri čisto vsakdanjih stvareh – pri nevarnem prehodu, razsvetljavi, igrišču, cesti ali javni površini. Veliko teh stvari ne potrebuje velikih besed, ampak nekoga, ki zadevo prevzame in jo premakne. Človek tudi ne more hoditi od vrat do vrat in iskati, kdo mu bo odgovoril. V prvem letu se mora že poznati, da občina deluje bolj povezano, hitreje in z več odgovornosti.

V javnosti so se pojavila tudi vprašanja o vaših parcelah. Kako pojasnjujete ta primer?

Dejstva so zelo jasna. Zemljišče je bilo kot stanovanjska površina opredeljeno že leta 2015, ko sama nisem bila niti občinska svetnica, kaj šele podžupanja. Z možem sva ga kupila šele sedem let kasneje. Tudi postopek priprave podrobnega prostorskega načrta se je začel, preden sem postala podžupanja. Zato odločno zavračam očitke, da sem za spremembo namembnosti zemljišča izkoristila svoj položaj. Uradni dokumenti in datumi govorijo sami zase. Za vsa vprašanja in pojasnila pa sem vedno na voljo.

Kakšen Kamnik si želite?

Takšen, da človek v različnih obdobjih življenja tukaj najde realne možnosti za dobro življenje. Pri vrtcih in šolah bi odločitve vezala na demografijo, število otrok in dejansko stanje objektov. Mladi potrebujejo konkreten prostor za druženje in ustvarjanje ter več možnosti za sodelovanje pri občinskih odločitvah. Pri stanovanjih je treba skupaj s stroko pogledati, kje so dejanske možnosti za razvoj za mlade, družine in starejše. Ne želim postavljati številk na pamet, ampak določiti, kje je gradnja smiselna, izvedljiva in infrastrukturno podprta. Pri starejših vidim veliko prostora za širitev pomoči na domu, dnevnih in medgeneracijskih programov ter dodatnih možnosti za dolgotrajno oskrbo in bivanje. Pomembno mi je tudi, da je Kamnik prijazen in dostopen ljudem z oviranostmi. Včasih gre za povsem konkretne stvari – nižje robnike, dostopne prehode in javne površine, primerna igrala za otroke s posebnimi potrebami ter dostop do javnih objektov. Prav pri takih vsakdanjih rešitvah se pokaže, ali je mesto res namenjeno vsem. Kamnik naj bo občina, v kateri lahko človek skozi različna življenjska obdobja ostane, živi kakovostno in dobi podporo takrat, ko jo potrebuje.

Kako boste poskrbeli za izvedbo programa?

Določili bomo jasne prioritete in pri vsakem večjem projektu že na začetku vedeli, kdo ga vodi, koliko bo stal, iz katerih virov bo financiran in kakšna je časovnica. Veliko več moramo narediti tudi pri pridobivanju državnih in evropskih sredstev. Projekti morajo biti pripravljeni pravočasno, ne šele takrat, ko je razpis že odprt. Pri investicijah pa ni pomembno samo, koliko stanejo ob gradnji, ampak tudi, koliko bodo občino stale pozneje. Program mora biti načrt dela, po katerem bomo lahko tudi preverjali, kaj je bilo narejeno in kaj še čaka.

Po čem bi želeli, da ljudje čez štiri leta ocenjujejo vaše delo?

Po rezultatih. Želela bi, da lahko ljudje čez štiri leta pogledajo, kaj smo obljubili, in preverijo, kaj smo tudi naredili. Največ pa mi bo pomenilo, če bodo občutili, da je občina postala bolj odzivna, dostopna in povezana. Da so bili slišani, da so dobili odgovore in da so se stvari premaknile. Kakšno rožico bomo vmes zagotovo tudi posadili. Ampak naš "cvet" bodo predvsem rezultati.

Spremljajte nas in preverite, kje se lahko srečamo.

LRU
LISTA ROMANE UČAKAR

Romana Učakar, Šolska ulica 5, 1241 Kamnik

Navdih za roman? Življenje!

Ker se mu je zdelo škoda, da njegov najljubši pisatelj iz otroštva, Branko Ćopić, ni napisal več romanov, je ob njegovem spomeniku v Sarajevu, kjer so bili na službenem izletu, Šerif Đogić – malo za šalo, malo zares – pripomnil: »Bom pa jaz napisal roman!« Po posmehljivem odzivu sodelavke, saj so ga v Mladinski knjigi, kjer je bil zaposlen kot računalničar, poznali predvsem kot tehničnega strokovnjaka, se je odločil, da obljubo tudi uresniči. »Pravzaprav ne vem natančno, kako sem prišel do ideje za prvi roman. Ko sem imel osnovo, se je zgodba začela razvijati sama od sebe,« opisuje Domžalčan, ki sta ga prav sodelavkin dvom in nagovarjanje iz kroga družine ter prijateljev dokončno spodbudila, da je napisal svoj prvenec Usodno srečanje (2015). Letos je izšel tudi njegov drugi roman Prebujena čustva.

MATEJA ŠTRAJHAR

Ljubezen do knjig se je pri Đogiću rodila že v otroštvu. V mladosti je prebral vse, kar mu je prišlo pod roko, saj knjig v tistih časih ni bilo lahko dobiti. Đogić izvira iz vasi Šumatac pri Veliki Kladuši v Bosni in Hercegovini. »Pri petih letih sem že tekoče bral. Požiral sem vse, predvsem vestern romane, ki so jih starejši prinašali iz Slovenije in Zagreba,« se spominja svojega navdušenja nad branjem in ljubezni do knjig. Čeprav je bil nadarjen učenec, je v Bosni zaključil le štiri razrede osnovne šole. »Pri devetih letih je v nesreči umrla moja mlajša sestra. Ker sta starša že izgubila enega otroka, me iz strahu preprosto nista več pustila, da bi hodil v šolo, ki je bila oddaljena sedem kilometrov,« se spominja.

Osnovno šolanje je Đogić tako končal v Sloveniji, kamor je s trebuhom za kruhom prišel pri šestnajstih letih in pol. »Ko sem prišel v Slovenijo, nisem želel ostati le pri fizičnem delu. Čeprav sem prišel s pomanjkljivo osnovnošolsko izobrazbo, sem trdno verjel vase,« pravi. Ob težaškem delu od zore do mraka ni bilo časa za knjige, šele pozneje, ko je ob službi najprej začel obiskovati srednjo šolo, nato pa še fakulteto, se je ljubezen do knjig znova prebudila – najprej ob strokovni literaturi, pozneje pa tudi ob leposlovju. »Danes berem in poslušam na vse mogoče načine, še posebej od upokojitve leta 2013,« o svoji ljubezni do branja, najsi bo klasičnih ali elektronskih in zvočnih knjig, pove Đogić.

Roman je odsev njegovih izkušenj

Kot priseljenec iz Bosne se je vse življenje srečeval tudi s predsodki. Že od mladosti ga posebej žalosti črno-belo predalčkanje. »Vsa ta nestrpnost je povsem nesmiselna. Sam vedno iščem resnico, podprto z dejstvi in argumenti. Ljudje pa pogosto podležejo stereotipom in predsodkom ter se težko sprijaznijo z drugačnim, dokler se sami ne prepričajo o nasprotnem,« opaža Đogić, ki je pri ljudeh vedno iskal iskrenost. Ravno preprosto zanj ni bilo niti učenje slovenščine, a vse preizkušnje so ga le spodbudile, da se je jezika naučil zares temeljito.

»V oba svoja romana sem vpletel delček sebe in drobce iz svojega življenja,« pravi avtor. V prvem romanu, Usodno srečanje, pripoveduje o na videz nepomembnem dogodku, ki usodno zaznamuje življenje glavnih junakov. V novem romanu Prebujena čustva, ki je maja letos izšel pri Založbi 5KA in bo v knjižnicah dostopen tudi kot zvočna knjiga, pa spremljamo življenjsko zgodbo Marka. Življenje mu ni prizanašalo, pa vendar je s poštenostjo, mirnostjo in analitičnim ter radovednim umom zgradil uspešno poslovno zgodbo. Pri šestdesetih letih ima vse, kar si človek lahko poželi – ugled, status, premoženje. Po naključju se odloči, da se bo iz Nemčije, kjer je živel in delal, začasno vrnil v rodno Slovenijo. Tu pa ga vse bolj prežemata osamljenost in zavedanje, da mu je življenje spolzelo mimo in mu v njem manjka tisto bistveno – družina in ljubezen.

Đogić v romanu Prebujena čustva prepleta dve poglavitni temi: odnos do denarja in odnose med ljudmi, še posebej do otrok. »Obe izvirata iz mojih osebnih doživetij in mojega pogleda na svet,« pojasni in pravi, da je vedno rad dajal in pomagal drugim, zato ga boli, ko vidi, da ljudje, ki imajo veliko premoženja, tega raje stiskajo zase, namesto da bi z njim osrečili druge. »Če bi zadel glavni dobitek na loteriji, si lahko mislite, koliko ljudi bi lahko osrečil?« se je pogosto spraševal in iz njegovega razmišljanja se je rodil lik Marka, ki se odloči, da bo svoje premoženje po upokojitvi namenil pomoči potrebnim. Na slovenskih uradih njegov predlog naleti na nejevero, posmeh in pomisleke, zato razočaran skorajda obupa, ko se v prepletu dogodkov le pokažejo prave priložnosti.

Z drugo temo Đogić nastavlja ogledalo sodobnemu svetu, kjer so vrednote, ki so bile nekoč temelj skupnosti, danes zasenčene z nezaupanjem. »Bog ne daj, da bi se danes približal otroku, ki se zunaj vozi s kolesom, mu ponudil piškot ali ga zgolj prijazno pobožal po laseh, kot je bilo nekoč običajno,« opaža avtor, ki meni, da je sumničavost do neznancev, zlasti ko gre za otroke, postala povsem pretirana. V roman je zato vpletel lik deklice Nike, ki se z iskreno otroško rado-

vednostjo spoprijatelji z Markom. »Najbrž tudi zato, ker je edini, ki jo sploh opazi, ji odgovori in je prijazen do nje,« dodaja Đogić, ki je tudi v dogajanje drugega romana vpletel nekaj presenetljivih naključij. »Naključja so neizogiben del našega vsakdana: če se ne bi zgodila ena stvar, se ne bi niti druga in življenje bi se obrnilo povsem drugače. Zato so pomemben del mojega pisanja,« razlaga Đogić, ki je ponovno izhajal iz lastnih izkušenj – tako je prizor Markove hude prometne nesreče, po kateri njegovo življenje visi na nitki, navdihnila avtorjeva prometna nesreča v mladosti.

Neznani avtor težko opozori nase

Že prva različica vsakega od romanov je nastajala dobro leto. »To je garaško delo in kdor tega ni nikoli počel, bo težko razumel,« meni Đogić, ki mu delo otežuje tudi dejstvo, da je po naravi perfekcionist. »Vse, kar ustvarjam, želim narediti po svojih najboljših močeh, da je izdelek res čim boljši. Zato mi ni žal ne časa ne truda in vanj vložim vse, kar zmorem. Vendar rad tudi zapletem, kar pa zna biti težava,« pravi. Tudi zato je med prvim in drugim romanom minilo desetletje. »Po dveh letih intenzivnega dela na prvem romanu sem potreboval počitek,« pravi avtor, ki je drugi roman večinoma financiral sam, izdajo pa je podprla tudi Občina Domžale v okviru javnega razpisa za sofinanciranje založniških projektov. Đogić meni, da neznani pisec v današnjih časih težko opozori nase. Kljub temu je želel, da knjigo izda uveljavljena založba: »Tako kot si želiš, da hišo zgradi usposobljen gradbenik in ne nekdo, ki je pred tem skupaj zbil le barako.« Imel je srečo in našel posluh pri Založbi 5KA, a po drugi strani ga je založniški trg, ki je po njegovem zasičen z znanimi imeni in komercialnimi projekti, tudi razočaral. Prav to je razlog, da na vprašanje, ali bo v prihodnje nastal še kakšen roman, zaenkrat nima odgovora. Za zdaj se posveča pisanju kratkih zgodb, ki jih rad pošlje na literarne natečaje, o pisateljski prihodnosti pa le nekaj mesecev po izidu drugega romana še ne razmišlja. ■

Podjetje LESKA, d. o. o. ZAPOSLI:

MIZARJA (m/ž) za nedoločen čas.

Delo poteka **od 7. do 15. ure** v poslovni coni Žeje pri Komendi.

Prijave pošljite ne e-naslov: **leskadoo@siol.net** do 30. 10. 2026 ali pokličite na GSM: **041 333 110** (g. Kajzer).

Opis delovnega mesta:
- Izdelava pohištva po naročilu
- Priprava pohištvenih elementov za obdelavo
- Sestava pohištva
- Sestava furnirja – furniranje
- Priprava masivnih elementov
- Delo z računalniškimi vodenimi stroji (oosnovno)

LesKa, d. o. o.
Ul. Kondrada Babnika 25, 1210 Ljubljana Šentvid

Karierni sejem s spremenjenim modelom

V Domžalah je potekal Karierni sejem, ki ga je že tretjič zapored organizirala Območna obrtno-podjetniška zbornica Domžale ob podpori Občine Domžale, Srednje šole Domžale in Zavoda za zaposlovanje. Organizatorji so se tokrat odločili za spremenjen model – klasičnemu sejmu s predstavitvami podjetij na stojnicah so letos dodali personalizirano različico v obliki individualnih zaposlitvenih razgovorov. Poleg povezovanja delodajalcev in iskalcev zaposlitve so na sejmu potekala tudi aktualna predavanja in razprava o prihodnosti zaposlovanja v obrtništvu in podjetništvu.

»Kaj lahko pet občin, šole, podjetja in obrtna zbornica naredijo skupaj in konkretno?« je bilo poglavitno vprašanje razprave o prihodnosti zaposlovanja, na kateri so sodelovali Renata Kosec, županja občine Domžale, Bogo Ropotar, župan občine Mengeš, Peter Ložar, župan občine Trzin, Olga Vrankar, županja občine Lukovica, in Janez Vidic, podžupan v funkciji župana občine Moravče. Razpravo je povezovala Karolina Kalan Adamič, direktorica Območne obrtno-podjetniške zbornice Domžale.

MATEJA ŠTRAJHAR
Foto: Mateja Štrajhar

Klasični sejem je potekal na Srednji šoli Domžale. Na njem so obiskovalci lahko brez prijave obiskali stojnice, na katerih so se predstavljali posamezni delodajalci in podporne službe, pomembne za razvoj kariere in iskanje zaposlitve. Kot prvi v Sloveniji so v Domžalah klasični stojnični predstavitvi dodali še personalizirano obliko kariernega sejma. Zainteresirani iskalci zaposlitve so se lahko prijavili na individualne zaposlitvene razgovore, ki so potekali na sedežih več kot dvajsetih zaposlovalcev, nekaj podjetij pa se je odločilo tudi za skupinske predstavitve.

Največ zanimanja za digitalne vsebine

»Zelo smo zadovoljni, ker smo danes lahko ljudem ponudili skoraj sto zaposlitvenih razgovorov, ki jih sicer ne bi bilo. Na razgovoru v podjetju je lahko iskalec dela spoznal delovno okolje in vrednote, hkrati pa se je lahko na kratko predstavil delodajalcu. Prepričana sem, da bodo številni iskalci dobili tudi zaposlitev ali pa imeli prednost pri izbiri, če bodo naredili dober vtis,« je o novi obliki kariernega sejma povedala Karolina Kalan Adamič, direktorica Območne obrtno-podjetniške zbornice Domžale. Delodajalci so po njenih besedah dobro sprejeli letošnjo novost, saj v primerjavi s klasično predstavitvijo na stojnicah optimizira njihov čas in denar ter prinaša bolj konkretne rezultate. Vtisi po koncu sejma so bili zato pozitivni. »Naredili bomo tudi analizo, tako z vidika delodajalcev kot uporabnikov, da ugotovimo, kateri način jim bolj ustreza, in se v prihodnje še bolj prilagodili potrebam in željam,« je dodala Kalan Adamič.

Nova personalizirana oblika sejma s prijavami je prinesla tudi vpogled v zanimanje za posamezne poklice oziroma delodajalce. Posebnih presenečenj ni bilo – število prijav je odsevalo splošne trende v gospodarstvu. Podobno je bilo tudi na predavanjih – bolje obiskana so bila tista, ki so obljubljala vsebine, povezane s sodobnimi tehnologijami. Na voljo so sicer bila tri predavanja: o digitalnem marketingu kot poklicu prihodnosti, dobri pripravi na zaposlitveni razgovor in zakonitostih študentskega dela ter ena delavnica, na kateri so udeleženci s pomočjo umetne inteligence razmišljali o poklicih prihodnosti ter s tem povezanimi znanji in sposobnostmi. Na vseh štirih so zabeležili več kot 400 udeležencev.

Pet občin – en trg dela

Poleg predavanj je potekala tudi razprava o prihodnosti zaposlovanja, na kateri so sodelovali županji in župani petih občin, ki jih pokriva domžalska obrtna zbornica: Renata Kosec, županja občine Domžale, Bogo Ropotar, župan občine Mengeš, Peter Ložar, župan občine Trzin, Olga Vrankar, županja občine Lukovica, in Janez Vidic, podžupan v funkciji župana občine Moravče. »Kaj lahko pet občin, šole, podjetja in obrtna zbornica naredijo skupaj in konkretno?« je bilo poglavitno vprašanje razprave. Več kot 50 lokalnih obrtnikov in podjetnikov je prisluhnilo mnenjem o gospodarstvu, kjer primanjkuje kadrov, župani pa so predstavili tudi konkretne ukrepe, ki so v pristojnostih občin in s katerimi lahko pomembno vplivajo na razvoj gospodarstva v lokalnem okolju.

Še pred razpravo so si udeleženci pogledali tri filme, v katerih so podjetniki iz lokalnega okolja spregovorili o svojih pogledih na trg dela in izzive zaradi pomanjkanja kadra, s katerimi se spopadajo. Na območju Upravne enote Domžale je trenutno namreč brezposelnost rekordno nizka: brezposelnih je manj kot tisoč oseb, večinoma gre za težje zaposljive osebe. Marjan Kveder iz podjetja Avto Kveder Lukovica, Matej Burger iz podjetja Matica MB Domžale in Rok Posavec iz podjetja Montaža Posavec Mengeš so izpostavili, da se mladi prepozno srečujejo z realnim delovnim okoljem, na prvo mesto pogosto postavljajo denar, manjka pa jim pripadnosti in fleksibilnosti, poleg tega zelo cenijo prosti čas in ne želijo delati v popoldanskem času oziroma opravljati nadur.

Kaj lahko storijo občine?

Občine lahko lokalnemu gospodarstvu in obrtnikom najbolj učin-

kovito pomagajo s prostorskim načrtovanjem (OPN/OPPN), ki pa je v veliki meri odvisno tudi od državnih soglasodajalcev, vlaganjem v komunalno in prometno infrastrukturo, vzpostavljanjem gospodarskih con in z ustvarjanjem privlačnega lokalnega okolja, v katerem si mladi želijo živeti in delati. Predvsem pa morajo nastopiti kot povezovalec med podjetji, lokalno skupnostjo in šolo oziroma izobraževalnim sistemom nasploh. Prav v slednjem obrtniki zaznavajo največ pomanjkljivosti, saj mladi ne pridobivajo dovolj praktičnega znanja.

Župani so spregovorili tudi o konkretnih ukrepih v svojih občinah. V Domžalah podeljujejo štipendije za deficitarne poklice in omogočajo plačano počitniško delo v javnih zavodih, podjetnikom pa sofinancirajo obrestne mere za naložbena posojila. Skupaj z investitorjem so na zemljiščih nekdanjih Farm Ihan podali predlog za sprejem OPPN regijskega pomena za avtocestni priključek Študa, ki je pogoj za gradnjo na tem zemljišču. V prihodnje se želijo posvetiti razvoju gospodarskih con, ki bodo v interesu lokalne skupnosti in krajanov v neposredni bližini. Prizadevali si bodo za gradnjo državne povezovalne ceste Želodnik–Vodice, saj je na območju Želodnika stavbno zemljišče, na katerem bi lahko vzpostavili cono in s tem nova delovna mesta.

V Mengšu urejajo razmere v nesistematično razviti poslovni coni v Topolah (odkup cest in kanalizacijskega omrežja za nemoteno vzdrževanje in pluženje), razmišljajo pa tudi o novih conah z modularno gradnjo manjših enot po ugodnih cenah za male obrtnike. V Trzinu v sodelovanju z zbornico izvajajo predavanja o podjetništvu za mlade, hkrati pa v industrijski coni s 700 podjetji in skoraj 6.000 zaposlenimi rešujejo prometne in prostorske izzive. V Lukovici redno posodabljajo podjetniški katalog ter na srečanjih s strokovnjaki odpirajo vprašanja nasledstva in povezovanja delodajalcev z iskalci zaposlitve. Poleg tega so sprejeli tudi občinski prostorski načrt. V Moravčah spodbujajo razvoj in ohranjanje lokalnih mikro ter malih družinskih podjetij. Vsi udeleženci so se strinjali, da potrebujejo sogovornike na državni ravni, ki bi prisluhnili gospodarstvu in lokalni skupnosti, predvsem pa opozorili na dolgotrajnost in zapletenost postopkov. ■

Mednarodni humanitarni projekt Mirno morje 2026: teden, ki nam bo za vedno ostal v srcu

Kamnik – **Mirno morje ni le jadranje. Je zgodba o prijateljstvu, zaupanju, novih priložnostih in spoznanju, da lahko skupaj premagamo marsikateri izziv. Za učenke Osnovne šole Marije Vere je bil teden med dalmatinskimi otoki mnogo več kot le morska dogodivščina.**

Foto: arhiv Katarine Komatar

Od 19. do 26. septembra smo se učenke Iza, Julija in Eva ter učiteljica Katarina kot koskiperka udeležile mednarodnega projekta Mirno morje – flota miru in tolerance, največjega socialno-pedagoškega jadralskega projekta za otroke in mladostnike v Evropi. Na jadrnici Skipper's Girl so se nam pridružili še učenci Miha, Tilen in Anže ter učiteljica Nina Mohar z Osnovne šole Duplek.

Že prvi dan v marini Kaštela pri Splitu smo vedeli, da nas čaka nekaj posebnega. Spoznavali smo novo posadko, se učili prvih jadralskih izrazov in počasi postajali ekipa. V naslednjih dneh smo pluli med Peklenskimi otoki, Hvarom, Bračem in Kaštelo, se kopali v kristalno čistem morju, dvigovali jadra, pomagali pri pristajanju in odkrivali življenje na jadrnici.

Vsak dan je prinesel nova doživetja. V Starem Gradu na Hvaru smo sodelovali v kulturnem programu in se družili z mladimi iz različnih držav. V Kašteli smo se preizkusili na številnih delavnicah, kjer smo se učili o sodelovanju, strpnosti in izzivih, s katerimi se srečujejo osebe s posebnimi potrebami. Posebej veličasten je bil dan velike regate, ko je več kot sto jadrnic hkrati razprlo jadra kot simbol miru, prijateljstva in medsebojnega spoštovanja.

Naša posadka je hitro postala prava družina. Skupaj smo kuhali, pospravljali, se smejali, igrali karte, pekli palačinke, izdelali svojo zastavo in si nadeli ime Čokolino mafija. Med valovi, sončnimi zahodi in dolgimi pogovori na premcu so nastajala prijateljstva, ki bodo ostala še dolgo po koncu projekta. Prav življenje na jadrnici nas je naučilo, kako pomembni so medsebojna pomoč, odgovornost, potrpežljivost in zaupanje.

Posebno ganljiva je zgodba enega od učencev, ki je na jadranje odšel povsem nepričakovano. Le dva dni pred odhodom je izvedel, da lahko zaradi bolezni drugega učenca zasede njegovo mesto. Novica je razveselila vso družino, doma pa so v naglici pripravljali vse potrebno za pot. Danes pravi, da je bila to ena najlepših priložnosti v njegovem življenju. »Takrat še nisem vedel, koliko lepih trenutkov, novih prijateljstev in dogodivščin me čaka. Vedel sem samo eno – dobil sem neverjetno priložnost,« je zapisal v svojem dnevniku.

Ob koncu tedna smo se od jadrnice in novih prijateljev poslovili s solznimi očmi in močnimi objemi. Domov nismo prinesli le fotografij, daril in spominkov, temveč neprecenljive življenjske izkušnje. Naučili smo se sodelovati, sprejemati različnosti in ceniti moč prijateljstva. Mirno morje nam je pokazalo, da je vsak posameznik pomemben. Da nas razlike ne ločujejo, ampak bogatijo. In da so najlepše poti tiste, po katerih plujemo skupaj. ■

Katarina Komatar

Premiera kratkega potopisnega filma o Tibetu

Trzin – **Planinsko društvo Onger Trzin letos spet začenja z rednimi potopisno planinskimi predavanji, ki bodo do poletja vsak zadnji četrtek v mesecu. Izjema bo le december, ko bo predavanje zaradi novoletnih praznikov teden dni prej.**

Tokrat bodo serijo predavanj začeli nekoliko drugače. V četrtek, 29. oktobra, bodo namreč v Dvorani Marjance Ručigaj v Centru Ivana Hribarja ob 19. uri pripravili premiero tako rekoč trzinskega dokumentarnega filma o Tibetu. Avtor filma je Trzinec, ki je bil med občani trzinske občine verjetno največkrat v Himalaji, Danilo Oražem. Tokrat jo je obiskal v času najsvetejšega letnega praznovanja tibetanskih budistov – Saga Dawa, ko slavijo rojstvo Bude, njegovo duhovno razsvetljenje in tudi njegovo smrt oziroma dokončni prehod njegovega duha v kozmično nirvano. Takrat na tisoče budističnih vernikov opravi romanje – koro, okrog njihove svete gore Kailaš, ki jo imajo za dom Bude najvišje blaženosti, nato pa ob izhodišču za romanja slavnostno postavijo velikanski molilni drog.

Tudi Danilo je v spremstvu sopotnikov z odprave, ki jo je vodil znani alpinist in himalajec Viki Grošelj, opravil romanje okrog Kailaša. Gora je sveta za kar štiri velike religije: budizem, hinduizem, džainizem in pradavno religijo Bon. Na goro, ki je po verovanju številnih prebivališče bogov, naj še ne bi stopila človeška noga, saj je vzpon nanjo prepovedan. Večdnevno romanje okrog gore velja za eno najzahtevnejših in najtežjih romanj na svetu, saj morajo romarji premagati kar štiri gorske prelaze, od katerih se najvišji Dolma La povzpne na kar 5.660 mnv. Danilu in sopotnikom je uspelo priti čez prelaz, tik preden so romanja zaradi sneženja in nevarnosti snežnih plazov ustavili.

Foto: Danilo Oražem

Poleg romanja in praznovanja Saga Dawa je Danilo posnel še vrsto zanimivosti iz Tibeta, ki doživlja zelo velike spremembe, odkar so ga zavzeli Kitajci. Danilo, ki je bil v Tibetu prvič že pred 16 leti, pravi, da tradicionalna tibetanska kultura izgineva in da Tibet vse bolj postaja Kitajska. Film govori tudi o teh spremembah.

Besedilo za film je napisal drugi Trzinec, nekdanji novinar in sedanji predsednik PD Onger Trzin Miro Štebe, film pa je montiral in uredil reden sodelavec trzinskega planinskega društva, televizijski snemalec Jože Hartman. Ker so Danilo, Miro in Jože nekdanji televizijci in hkrati tesno povezani s trzinskim planinskim društvom, lahko zatrdimo, da gre res za trzinski film.

Po prikazu filma bo koordinatorka potopisnih predavanj PD Onger Trzin Nataša Pavšek vodila krajši pogovor z udeleženci odprave in ustvarjalci filma, med gosti bo tudi Viki Grošelj. Sledilo bo druženje, med katerim se bodo gledalci lahko pogovarjali o filmu, razmerah v Tibetu in prihodnjih načrtih planinskega društva. ■

Miro Štebe

Nenavadno topel september in ledeniško slovo

September je bil nenavadno topel, padavine pa so sušo le minimalno ublažile. S tem se je končalo izjemno dolgotrajno obdobje poletnih razmer. Tudi v tem mesecu leta so najvišje dnevne temperature zraka v precejšnji meri presegle 30 stopinj Celzija. Dobra novica pri vsem skupaj je, da smo imeli kar nekaj padavin, zaradi česar se suša ni poslabšala. Trajalo pa bo še nekaj časa, da se navlažijo tudi globlji deli prsti, kar je razkrilo tudi zgodnjejesensko oranje na osrednjih poljih modronovičnega območja.

Kriška planina, Krvavec in Zvoh konec septembra s Kržišča (1658 m) za vse tiste, ki se radi vsak konec tedna nekoliko umaknejo krvavški gneči.

MIHA PAVŠEK
Foto: Miha Pavšek

Tudi za vreme velja, da preveč dobrega (beri: lepega) škodi. Vsa toplota letošnjega rekordno vročega poletja se bo morala čim prej sprostiti, za kar bodo, upajmo, poskrbeli večinoma čim manj burni vremenski pojavi. Srečanje na eni strani pretoplih in na drugi hladnih zračnih mas je z vstopom v jesen (astronomska se je začela 23. 9.) lahko čedalje bolj divje in silovito. Ljudje imamo raje postopne prehode, pa vendar nam narava zadnja leta vse pogosteje postreže s presenečenji. Odklon temperature zraka od septembrskega povprečja v primerjalnem obdobju 1991–2020 je bil na državni ravni 1,8 stopinje Celzija, zaradi česar se letošnji september uvršča okoli sedmega mesta najtoplejših septembrov od leta 1950. V gorah je bil temperaturni presežek še precej večji, saj je znašal od 2 do 3 stopinje Celzija. Skupaj z izjemno podpovprečno snežno zimo je to privedlo do tega, da smo se prve dni oktobra poslovili od zadnjega kosa ledu na območju nekdanjega Triglavskega ledenika. Večinoma z gruščem prekrito ledeno zaplato pod Skuto bomo nekaj naslednjih let še lahko opazovali. Kaj slaba tolažba za to, kaj in kako počnemo ljudje na tem planetu, ki ni samo naš!

Višina padavin je bila na državni ravni pod dolgoletnim povprečjem, z 69 % se september uvršča med okrog 30 najbolj suhih od leta 1950. Vemo, da se ponavlja – a bil je tudi precej nadpovprečno osončen; kazalnik trajanja sončnega obsevanja na državni ravni je znašal 139 %, kar ga uvršča na tretje mesto najbolj sončnih septembrov od leta 1960. Če vse skupaj prevedemo na modronovično območje (padavinski razpon 106–185 mm, glej preglednico), so ugotovitve podobne. Temperatura je bila za približno poldrugo stopinjo Celzija previsoka, prejeli smo le 80–95 % pričakovanih padavin, sončnih ur pa je bilo kar za približno četrtino več od dolgoletnega povprečja. Kot vedno se tudi tokrat hudič skriva v podrobnostih, zlasti temperaturnih. Skoraj polovica septembrskih dni "v spodnjih nadstropjih" območja je bila topla (najvišja dnevna T ≥25 °C), imeli pa smo kar pet vročih (najvišja dnevna T ≥30 °C)! Slednje v septembru beležimo le izjemoma, letos pa so prišli kar v paketu takoj na začetku meseca, natančneje med 3. in 8. septembrom. Prav zadnji dan so v Krtini izmerili kar 34,9 stopinje Celzija! V meteorološkem poletju (junij–avgust) in septembra smo zabeležili več kot 60 tovrstnih dni! Poleg njih beležimo tudi tropske noči, ko se najnižja temperatura zraka ne spusti pod 20 stopinj Celzija. Septembra sicer nismo zabeležili nobene, zato pa – podatek velja za Trzin – po dve junija in julija ter eno avgusta.

POSTAJA	padavine (v mm)	POSTAJA	padavine (v mm)
Kamnik (Zaprice)	106	Jablje	139
Brezovica pri Zlatem Polju	115	Trzin	143
Brdo pri Lukovici	119	Tunjice (Laniše)	145
letališče Brnik	125	Krtina	147
Radomlje	127	Ljubljana	149
Loka pri Mengšu	135	Velika planina (Domžalski dom)	185

Količina padavin septembra 2026 v nekaterih krajih na območju Modrih novic in v prestolnici. (Viri: ARSO, Agrometeorološki portal Slovenije/MKGP, Vremensko društvo ZEVS/Geostik in zasebne vremenske postaje).

Septembrske padavine nam žal niso mogle vrniti manjkajočih vrtnin in poljščin, je pa vsaj del gozdov dočakal prave jesenske barve in ne le sušnih rumenih in rjavih odtenkov. Na svoj račun so prišli ljubitelji žlahtne kapljice (ne bo obilna, bo pa sladka …), sladkega sadja pa tudi gobarji (navijamo za intervju s kom z modronovičnega območja…), o kostanju pa bomo poročali naslednji mesec. September je znan kot statistično najbolj zanesljiv mesec. Septembrski temperaturni trend je bil od sredine 20. do začetka tega stoletja zanemarljiv, od takrat pa se temperatura viša, saj so se septembri ogreli za več kot 1,5 stopinje Celzija. V zadnjih devetih letih je bil le september leta 2022 hladnejši od dolgoletnega povprečja, letošnji pa je hkrati že osmi zaporedni pretopli mesec. Temperatura pa še narašča, tudi z referendumi … ■

Kakovostna starost

V Sloveniji povprečna starost prebivalstva znaša 43,9 leta, po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije iz leta 2022 pa je delež prebivalcev, starejših od 65 let, kar 21,3 %. Kakovostno staranje, natančneje ohranjanje, krepitev in povrnitev zdravja, tako postaja ključna družbena, ekonomska ter politična skrb, s čimer sta v prvi vrsti povezani gerontologija in gerontagogika.

NINA NOVAK

Prva veda, katere ime izhaja iz besed géron (grško: star, prileten, siv, tudi starec) in lógos (grško: govorjenje, beseda, pogovor, govorica), je posvečena staranju ter starosti, druga, ki združuje besedi géron in agōgē (grško: vodstvo, vzgoja, vedenje, življenje), pa staranje in starost proučuje. Pravzaprav gerontagogika izhaja iz spoznanj gerontologije in je v pomoč pri integraciji ljudi v tretjem življenjskem obdobju v obstoječe socialne mreže, še posebej pri oblikovanju novih socialnih mrež v skupnosti, katerih namen je osebnostna rast, aktivno vključevanje v družbo ter prispevanje k skupnosti.

Šest dimenzij človeškega razvoja

Nedavno preminuli teolog in antropolog Jože Ramovš se je razvoju človeka posvečal vrsto let, njegovo celostno podobo pa razdelil na šest dimenzij. Gre za biofizikalno oziroma telesno, psihično ali duševno (nematerialno), duhovno (svoboda odločanja in sprejemanje odgovornosti za odločitve), medčloveško (povezovanje ljudi), zgodovinsko (človekov razvoj od spočetja do smrti) in eksistencialno, tudi bivanjsko (iskanje smisla dejanj, trenutkov in situacij).

Po njegovem mnenju naj bi šele zadovoljitev vseh, in to v vseh treh življenjskih obdobjih (mladost, srednja leta, starost), pripeljala do izpolnitve življenjskega poslanstva, pri čemer starost razdeli na kronološko starost (glede na rojstni datum), funkcionalno starost (zmožnost opravljanja temeljnih življenjskih opravil) in doživljajsko starost (način sprejemanja in doživljanja trenutne starosti).

V povezavi z vsemi tremi izpostavlja pomen odnosov za mentalno

OHRANJANJE ZDRAVJA V ZRELEM ŽIVLJENJSKEM OBDOBJU

Lekarna Vir
PO NASVET IN NASMEH

Življenje je sestavljeno iz ciklov, med katerimi zrelo življenjsko obdobje predstavlja enega najbolj dinamičnih delov človeškega življenja. Čeprav ga družba včasih zmotno povezuje zgolj s staranjem in krizami srednjih let, ga sodobni pogledi prepoznavajo kot zlato dobo osebne rasti, stabilnosti in nove svobode. Vseeno pa je telo podvrženo številnim spremembam. Upočasnita se prebava in regeneracija telesa, moč dihalnih in ostalih mišic oslabi, zmanjša se delovanje jeter in ledvic. Spremeni se tudi učinek zdravil na telo in njihova pot skozi telo.

Z aktivnim življenjskim slogom ter uravnoteženo in pestro prehrano lahko uspešno vzdržujemo zdravo telo tudi v zrelem življenjskem obdobju. S starostjo se povečajo potrebe po nekaterih hranilnih snoveh, kot so esencialne maščobe in aminokisline ter nekateri vitamini in minerali, zato posamezniki pogosto za ohranjanje optimalnega stanja telesa posegajo po zdravilih brez recepta ali prehranskih dopolnilih. Ob pestrem naboru izdelkov za ohranjanje zdravja sta za zagotavljanje varne in učinkovite uporabe ključna dober nasvet ter sodelovanje pacienta in farmacevta. Na nas se lahko obrnete za pregled uporabe vaših zdravil in izdelavo osebne kartice zdravil, ki vam olajša pravilno jemanje zdravil in varno samozdravljenje. V lekarni smo vam vedno na voljo za posvet, da skupaj poskrbimo za vaše zdravje.

Lekarna Vir d. o. o.
Čufarjeva ulica 23, 1230 Domžale
i: www.lekarnavir.si | t: +386 1 724 45 82
e: info@lekarnavir.si

zdravje in sposobnost spopadanja z izzivi, saj starost v življenje vsakogar prinese marsikateri preizkus. Med drugim ambivalentno življenjsko obdobje prinaša umik s trga delovne sile, kar zmanjša priložnosti za potrjevanje in dokazovanje lastne učinkovitosti, nemalokrat se je treba soočiti z izgubami, poleg tega pa telo doživlja spremembe tako na telesnem kot psihičnem področju, zaradi česar je nujno vzpostaviti novo ravnovesje. Kljub temu je starost tudi obdobje, ki omogoča osebno rast in popolno posvečenost medosebnim odnosom.

Zdrav psihosocialni razvoj v starosti

Krepitev zdravja in kakovosti življenja je tudi v pozni starosti najlažje doseči z dejavnim načinom bivanja, ki vključuje telesne, duševne in delovne dejavnosti ter medčloveško povezovanje z različnimi ljudmi, kar je nadvse pomembno. K vsemu temu v veliki meri pripomore še vsakdanja urejenost, z drugimi besedami osebna higiena, saj se urejen človek bolje počuti, prav tako pa ga bolje sprejema okolica.

Stroka med možnostmi in življenjskimi nalogami, ki so posamezniku na voljo v starosti, navaja dejavno življenje (zavestno oblikovanje vsakdanjega urnika in dejavno preživljanje vsakega dne), samostojno življenje (po morebitni izgubi partnerja se je treba vnovič naučiti samostojnosti in nadaljevati kakovostno življenje znotraj širšega socialnega kroga), enostavno življenje (osebna svoboda, materialna preskrbljenost), sproščeno življenje (realističen pogled na preteklost, pomirjenost s sedanjostjo, pozitivna pričakovanja glede prihodnosti), vedro življenje (vključevanje v družino in družinsko skupnost, predajanje znanja in izkušenj prihodnjim generacijam) in dozorelo življenje (sposobnost učinkovitega spopadanja s strahovi, izgubami, onemoglostjo in bolečino). K vsemu temu seveda velja prišteti tudi hvaležnost, ki jo je smiselno gojiti vsak dan, in prizadevanje za kar najboljše odnose z bližnjimi, zlasti s partnerjem, otroki ter vnuki.

Sobivanje različnih generacij v istem domu

Dandanes veliko mladih družin sobiva s starejšo generacijo, kar še posebej velja za podeželje, kjer so se v preteklosti gradile večje samostojne hiše, v katerih si dom zlahka ustvarijo vsaj tri ločena gospodinjstva. Skupno prebivanje otrok s starimi starši tako enim kot drugim v vsakdanje življenje prinaša obilo radosti, podpore in povezanosti, a hkrati zahteva izjemno prilagodljivost vseh družinskih članov ter njihovo odprtost, kajti skupno življenje pripadnikov različnih generacij ni vselej lahko.

Do tovrstnega sobivanja na eni strani tako pogosto prihaja zaradi nenehnega naraščanja osnovnih življenjskih stroškov in vse manjših možnostih mladih za pridobitev lastne nepremičnine, po drugi strani pa dinamično življenje le redko daje priložnost za pristna družinska doživetja, zato je dodatna pomoč starih staršev še kako dobrodošla. A tovrstno življenje zahteva številne kompromise, s katerimi je mogoče ohranjati harmonične odnose, pri čemer so lahko v pomoč spodnji nasveti.

- **Spoštovanje in razumevanje:** v skupnem domu ima vsak njegov član drugačen urnik in druge zadolžitve ter obveznosti, ki jih je treba uskladiti, tako da je vsak deležen približno enake količine pozornosti, ki mu omogoča nadaljnji osebni razvoj.
- **Iskrena komunikacija:** konfliktom se v katerikoli skupnosti ni mogoče izogniti, zato velja komunicirati iskreno, redno in odprto, da se čim prej razrešijo, s čimer se ohranijo topli odnosi, v katerih se vsak počuti varno.
- **Sodelovanje in zagotavljanje pomoči:** zamere niso nikomur v pomoč, zato je nesoglasja priporočljivo razrešiti čim prej oziroma jih zamenjati s sodelovanjem in zagotavljanjem pomoči, s katerima je mogoče učinkovito prispevati k skupnemu dobremu.
- **Postavljanje meja:** vsak človek ima svoje upe, želje, potrebe in pričakovanja, o katerih se je najbolje pogovoriti in poskušati najti kompromise, nato pa postaviti jasne meje glede zasebnosti, vsakdanjega življenja in osebnega prostora.
- **Uživanje v skupnih trenutkih:** skupni spomini in skupaj preživeti čas pomembno prispevajo k dobrim odnosom. Zato je prav vzeti si čas za najbližje in s skupnimi doživetji močneje povezati družino, ob tem pa vendar jasno pokazati, kdaj to ni mogoče.

Prednosti in slabosti medgeneracijskega doma

Spomini, ki jih otrok ustvari v prvih letih življenja, ga spremljajo vse življenje. In lep, tesen odnos s starimi starši se med vsemi uvršča najvišje. Kljub temu pa medgeneracijski dom posebej staršem ni vselej v veselje, ker se praviloma povezuje s precejšnjo mero podrejenosti.

Prednosti	Slabosti
Družinska podpora Mlade družine danes zaradi vse zahtevnejših služb, ki zapolnijo večino dneva, potrebujejo pomoč. Sobivanje s starši je zato lahko priročna rešitev za varstvo otrok, ker so ti tako nedvomno na varnem in v najboljših rokah, nasprotno pa so mladi dostopni svojim staršem za pomoč pri morebitnih težjih opravilih.	**Omejena zasebnost** Ne gre le za občutek nesvobode, s katerim najpogosteje živijo partnerji odraslih otrok, temveč tudi za stalno sprejemanje kompromisov in prilagajanja glede obnove hiše, nakupov, druženj na prostem, vzgoje otrok ter vrste drugih, povsem vsakdanjih odločitev. Če odnosi niso zares pristni in tesni, sobivanje več generacij v isti hiši zelo hitro povzroči trenja in občutek omejenosti.
Izmenjava znanj in izkušenj Od nekdaj velja, da se je treba učiti od starejše generacije, zato sobivanje s starši prinaša obilo možnosti za učenje o vzgojnih načelih, medtem ko se starejši danes le težko znajdejo v svetu, ki je povsem digitaliziran. Stalna prisotnost mlajših je tako lahko v veliko pomoč, hkrati pa mladi v dneve starejših vdahnejo svežino.	**Pogosti spori** Težko je ugoditi vsem, posebej ko gre za različne generacije, ki pogosto razmišljajo povsem drugače. Spori, konflikti in nesoglasja so zato lahko stalnica sobivanja več generacij v isti hiši; če se ti ne razrešujejo sproti, pa lahko sčasoma povsem uničijo dinamiko mlade družine.
Kakovostno preživljanje skupnega časa Vsak, ki je prisoten v življenju bližnjega, poskrbi za obilo neprecenljivih spominov in povezanost. Skupno življenje omogoča nešteto vsakodnevnih družinskih dejavnosti, kar si otroci še kako zapomnijo, nekoliko starejši pa prav tako pridobijo dragocene izkušnje, ki jim bodo ostali v lepem spominu tudi v poznejših letih.	**Različne potrebe, pričakovanja in načini življenja** Vsaka mlada družina ima svoj življenjski slog, ki običajno združuje zanimanja, navade in načela obeh partnerjev, kar pa ni nujno združljivo z načinom življenja starejše generacije. Družinsko življenje je zato treba razmejiti od skupnega časa širše družine in postaviti jasno mejo glede vzgoje otrok ter poseganja v način življenja.
Delitev stroškov Ob nenehnem naraščanju osnovnih življenjskih stroškov (položnice, zavarovanja, davki) sobivanje več generacij v isti hiši zmanjšuje izdatke posameznega gospodinjstva.	**Nezmožnost odrasti** Čeprav to ne velja za vse starše, nekateri odraslim otrokom, če bivajo v njihovi hiši, ne dovolijo odrasti in jim s tem ne omogočijo prevzema odgovornosti za svoje življenje, družino in otroke.

Kljub vsemu je med starejšimi precej pogosta osamljenost

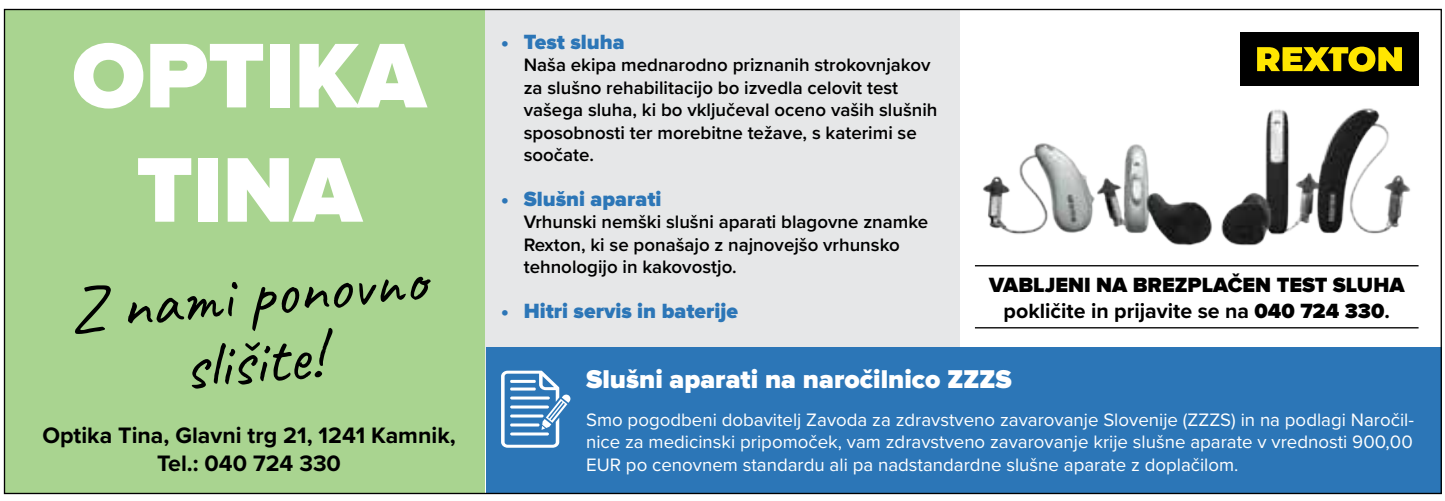
Tretje življenjsko obdobje se večinoma povezuje z upokojitvijo, zaradi katere ima posameznik več prostega časa, obenem pa je to obdobje, ki ponuja priložnosti za posvečanje dejavnostim, za katere morebiti prej ni bilo časa. Številni svoje dneve izpolnijo z večjo vpetostjo v družinsko življenje svojih otrok in igrivo druženje z vnuki, ne glede na vse našteto pa je tretje življenjsko obdobje žal tudi čas, v katerem se je marsikdo primoran soočiti z osamljenostjo.

Gre za posledico bodisi bolezni in z njo povezanih fizičnih omejitev bodisi razpada družine, selitve v dom starejših, še pogosteje pa izgube partnerja ali prijateljev. Osamljenost kot čustveni odziv na razlike med želenim in dejanskim stanjem sodi med notranja stanja posameznika ter ni nujno povezana s socialno izolacijo (ki velja za zunanji dejavnik oziroma povzročitelj osamljenosti), seveda pa navedeno socialne stike lahko nezanemarljivo omeji, kar velja tudi za različna obolenja, za katera tveganja za nastanek z leti narašča.

Osamljenost po podatkih raziskave Kako Slovenci živimo v drugi polovici življenja (SHARE), izvedene neposredno pred pandemijo covida-19, doživlja vsaka tretja oseba, starejša od petdeset let. Kljub temu se le redko obravnava kot resna težava, saj se povezuje z začasnostjo. Če pa traja daljše časovno obdobje, lahko vodi v tesnobo in depresijo, zaradi katerih se kakovost življenja drastično zniža, medtem ko tako tesnoba kot depresija zvišujeta tveganja za pojav različnih bolezni, med njimi predvsem Parkinsonove ter Alzheimerjeve bolezni.

Obstaja več vrst in stopenj osamljenosti – delijo se na prehodno, t. i. občasno osamljenost, s katero se najbrž prej ali slej sooči vsak, situacijsko osamljenost, vezano na življenjske okoliščine (na primer selitev, smrt v družini), in dolgotrajno, kronično osamljenost, ki zahteva resno obravnavo. Slednja med drugim povečuje tveganje za razvoj vnetnih procesov in zvišuje raven stresnih hormonov, kar sčasoma privede do slabšega zdravstvenega stanja posameznika (ta čuti telesno in duševno

izčrpanost, upade njegova kakovost spanja, spopada se z utrujenostjo in razdražljivostjo). Med vrstami osamljenosti prednjačijo socialna osamljenost, pri kateri so prisotni žalost, strah in slaba samopodoba, za čustveno osamljenost so značilni občutki praznine, zapuščenosti, nerazumevanja in pomanjkanja, nasprotno pa so v povezavi z eksistencialno osamljenostjo v ospredju iskanje smisla življenja in svoje vloge v svetu ter nezaupanje in odtujenost.

Po podatkih zdravstvenih institucij med temeljne dejavnike tveganja za osamljenost sodijo depresija (ki je lahko tudi posledica osamljenosti), nerazumevanje okolice in samski status, pa tudi nizka izobrazba in dohodek ter bivanje v ruralnem okolju, kjer pogosteje prihaja do odseljevanja mlajših družinskih članov, medtem ko so kulturni in drugi dogodki redki. Med fizičnimi simptomi, na katere se veže pojav osamljenosti, izstopa urinska inkontinenca. Prav tako je splošno znano, da se osamljenost pogosteje pojavlja v prazničnem času, pri starejših pa do povečane ranljivosti prihaja tudi poleti, ko večina ljudi odide na dopust in so druženja redkejša.

Dokazano je, da lahko že redni telefonski klici bližnjih ali prijateljev pomembno zmanjšajo tveganje za zaplete pri kroničnih boleznih, kognitivne težave in umrljivost med vročinskimi valovi. Zato je še kako pomembno poskrbeti za dejavno starost in vključevanje v podporne skupnosti in programe (tečaje, vadbe, bralne skupine, abonmajske programe), v katerih je poleg novih izkušenj ter znanja na voljo tudi družba enako mislečih. ■

MEDICINSKA PEDIKURA, Pančur d.o.o.
031/353 347
PODOLOŠKI CENTER
Slamnikarska 3B, Domžale
bližina ZD Domžale
IZKUŠENE MEDICINSKE SESTRE SKRBIJO ZA ZDRAVJE VAŠIH STOPAL.

Rožnati oktober: mesec boja proti raku dojk

Oktober se po vsem svetu obarva v rožnato barvo, simbol boja proti raku dojk, ki ne prizadene samo žensk, ampak tudi moške. Če je odkrit v zgodnji fazi, je verjetnost ozdravitve velika. Ključno je redno samopregledovanje dojk: ženske pred menopavzo med 7. in 10. dnem po končani menstruaciji, po menopavzi pa na isti dan, vsak mesec. Ob spremembah, kot so bulice, spremembe kože ali izcedek iz bradavice, je potreben takojšen posvet z zdravnikom. Presejalni program DORA, v okviru katerega so ženske med 50. in 69. letom vabljene na presejalno mamografijo, omogoča odkrivanje raka pred vidnimi spremembami. Podprimo svoje bližnje, širimo ozaveščenost in ne pozabimo na redno pregledovanje. Za dodatne informacije se lahko obrnete na Združenje Europa Donna Slovenije.

Mojca Kavčič, farm. teh.
Mestne lekarne , Lekarna Mengeš

MESTNE LEKARNE Z zaupanjem

Lekarna Domžale · **Lekarna Kamnik** (Šutna) · **Lekarna Duplica** **Lekarna Novi trg** (v ZD Kamnik) · **Lekarna Radomlje** · **Lekarna Mengeš** · **Lekarna Litija** · **Lekarna Nova Litija** (v ZD Litija) **Lekarniška podružnica Moravče** · **Lekarniška podružnica Vodice**

Nudimo vam strokovno svetovanje, zdravila na recept, zdravila brez recepta, prehranska dopolnila ter medicinske pripomočke.

Pri nas lahko naročite Osebno kartico zdravil ali se naročite na Pregled uporabe zdravil.

Veselimo se vašega obiska!

www.mestnelekarne.si

Hribar na parterju cilja na olimpijski nastop

Po enajstem mestu na letošnjem evropskem prvenstvu domžalskega telovadca Anžeta Hribarja prihodnji teden čaka novo veliko tekmovanje – svetovno prvenstvo v Rotterdamu. Njegov glavni cilj je preboj v finale parterja, s čimer bi tudi želje po nastopu na olimpijskih igrah v Los Angelesu dobile precej bolj realne obrise.

Vir: Facebook

Anže Hribar je 22-letni telovadec, član Športnega društva Sokol Bežigrad, kjer že 16 let trenira moško športno gimnastiko. Za njegov razvoj že od samega začetka skrbi trener Franc Rojc.

M. O.

Svetovno prvenstvo v gimnastiki, ki bo še zadnje dejanje letošnje sezone, bo od 17. do 25. oktobra. Slovenija tja potuje s sedemčlansko ekipo, selektor moške vrste Aljaž Vogrinec pa največ pričakuje od Anžeta Hribarja in Gregorja Rakoviča. Tekmovanje v sloviti dvorani Rotterdam Ahoy bo imelo dodatno težo tudi zaradi kvalifikacij za olimpijske igre v Los Angelesu leta 2028. Gre namreč za prvo svetovno prvenstvo novega olimpijskega cikla, na katerem bodo podeljevali ekipne olimpijske kvote. Po tri najboljše reprezentance v moški in ženski konkurenci si bodo že v Rotterdamu zagotovile nastop na olimpijskih igrah. Na Nizozemskem se bodo zbrali številni aktualni olimpijski in svetovni prvaki, med njimi tudi brazilska zvezdnica Rebeca Andrade. O olimpijskih igrah seveda sanja tudi 22-letni Hribar, vendar je do Los Angelesa še dolga pot. Ta bo vodila predvsem prek odličnih nastopov na tekmah svetovnega pokala v prihodnji sezoni.

V Parizu zaostal le za svojim vzornikom

»V Rotterdam odhajam zelo dobro pripravljen. V Parizu sem dobil dodatno motivacijo, saj sem po dolgem času naredil dve zelo dobri vaji, torej tako v kvalifikacijah kot na tekmi. Dobil sem potrditev, da se lahko kosam z najboljšimi in da se trud, ki ga vlagam v treninge, obrestuje,« je Hribar v pogovoru za Modre novice opisal zadnjo tekmo sezone svetovnega izziva v športni gimnastiki (potekala je zadnji septembrski konec tedna), na kateri je z oceno 14,233 točke osvojil drugo mesto in zaostal le za svojim vzornikom, slovitim Artemom Dolgopyatom. Izraelski telovadec ukrajinskega rodu je na parterju osvojil že vse lovorike, v Tokiu 2020 je bil tudi olimpijski prvak. Letos je med drugim zmagal na evropskem prvenstvu v Zagrebu, na katerem je Hribar z manjšimi težavami pri doskokih osvojil enajsto mesto, a z oceno 13,833 ni veliko zgrešil nastopa v finalu. Zanimivo je, da ima Dolgopyat podobno vajo. »Drži, on resda še malo težjo, saj ima izhodiščno oceno 5,8, praviloma pa jo vedno izvede brezhibno. Star je 29 let in je še vedno med prvimi favoriti vsakega večjega tekmovanja.«

Želja je sestaviti vajo z izhodiščno oceno 6,0

Seveda želi 22-letni Hribar v Rotterdamu vajo v kvalifikacijah izvesti čim bolj korektno, kar bi morda lahko zadostovalo za finale. »Moj cilj je, da svojo vajo izvedem brez večjih napak. Želim pokazati vse, kar znam, in se s čim boljšo izvedbo uvrstiti v finale in boj za odličja. Vidim, da sem lahko konkurenčen najboljšim, ne manjka veliko, da se bom boril za medalje na največjih tekmovanjih. Predvsem bi moral še otežiti svojo vajo, da bi imel višjo izhodiščno oceno. Zdaj znaša 5,6 točke, želja pa je 6,0 točke. Štiri desetinke niso videti veliko, ampak je zelo težko priti do njih. Z gimnastiko se ukvarjam že več kot 17 let, zdaj se ji lahko posvečam povsem profesionalno, saj sem od marca zaposlen v športni enoti Slovenske vojske. To mi veliko pomeni, saj mi teče delovna doba, dobivam plačo in lahko mirno treniram. Prej so me financirali zlasti starši.«

12 tisoč gledalcev je pomenilo dodatno spodbudo

Naš sogovornik ima že kar nekaj izkušenj z velikih tekmovanj, pa tudi uspehov, saj ima tri medalje s svetovnih pokalov oziroma svetovnih izzivov. Na svetovnem prvenstvu je prvič tekmoval lani v Indoneziji. Da bi lažje obvladoval pritisk velikih tekem, sodeluje tudi s psihologom. »Lani sem imel na svetovnem prvenstvu še nekaj treme, letos pa dobro vem, kaj me čaka. Na večjih tekmah je seveda večji pritisk, a se znam dobro pripraviti. Tudi zato sodelujem s psihologom Matejem Tušakom. Na septembrski tekmi v Parizu, kjer sem bil drugi, je bilo v Accor Areni 12.000 gledalcev. Takšnega vzdušja na gimnastičnih tekmah skorajda ni nikjer drugje. A vse skupaj mi je dalo le še dodatno spodbudo. Ni bilo treme, sodelovanje s psihologom mi pomaga, znal sem se sprostiti.« Pomembno je tudi, da Anže nima večjih težav s poškodbami, kar zaradi vseh sil na parterju ni tako samoumevno. »Včasih me malo "štihne" v križu, večjih poškodb pa k sreči še nisem imel.«

Sedem ur treninga vsak dan

Trening vrhunskega telovadca traja skoraj toliko kot običajen delovnik. »Treniram približno sedem ur na dan. Dopoldne vsaj tri ure, da izboljšam telesno pripravo, zato ta čas večinoma preživim v fitnesu. Popoldne sem v telovadnici, vadim posamezne elemente, da čim bolje izpopolnim svojo vajo. Ker je hrbtenica na parterju zelo obremenjena, je še kako pomembno, da se pred skoki dobro ogrejem, kar traja vsaj pol ure. Po treningu seveda sledi še raztezanje.« Med njegovimi najzahtevnejšimi elementi izstopa stegnjena dvojna sprednja salto z dvema obratoma, povezana z dvojno skrčeno salto naprej. Gre za kombinacijo, pri kateri je izvedba na najvišji ravni izjemno zahtevna, napaka pa se lahko zelo hitro odrazi tudi v končni oceni. »To kombinacijo na treningu vsak dan ponovim sedemkrat ali osemkrat, približno petkrat pa je izvedba korektna. Na tekmah sem jo do zdaj izvajal petkrat; enkrat mi ni uspelo in sem padel, s tem pa izgubil eno točko, kar je v tej konkurenci ogromno in pomeni, da se lahko posloviš od visoke uvrstitve.«

Trampolin popestri trening

Parter je že od nekdaj Hribarjeva paradna disciplina. Da je mojster svojega športa, vam lahko dokaže kadarkoli s kakšno salto nazaj. »Za parter sem se odločil, ker imam veliko energije in sem dovolj močan in spreten za vrtenje po zraku in vse akrobatske elemente. Na treningu vadim tudi na preostalih orodjih, a nisem tako konkurenčen.« Na pre-

skoku bi lahko bil, zato upa, da bo naslednje leto spet tekmoval tudi v tej disciplini, saj bi lahko prišel blizu svetovnemu vrhu. Predvsem pri mladih je, ko govorijo o gimnastiki, zelo privlačen trampolin. »Vsekakor je dobrodošel in predstavlja zabavnejši del treninga. Tudi sam kdaj na treningih skačem na trampolinu, na tekmovanjih v športni gimnastiki pa ga seveda ni. Vseeno ti lahko da določeno osnovo, tudi za parter.«

Mama vse tri otroke usmerila v gimnastiko

Za Anžetovo športno pot je bila ključna močna družinska podpora. V gimnastiko ga je usmerila mama Barbara, ki je tudi sama v osnovni šoli trenirala ta šport: »Najprej je vpisala sestro Lucijo ter pozneje še mene in mlajšega brata, ki pa je precej hitro odnehal in ugotovil, da to ni zanj.« Že od začetka športne poti je Anže član Športnega društva Sokol Bežigrad, kjer za njegov razvoj skrbi trener Franc Rojc. »Zelo dobro sodelujeva. Morda se kdaj ne strinjava, a ga ne bi zamenjal z nikomer drugim. Zagotavlja mi vso podporo, sestavlja treninge, tudi vajo sestaviva skupaj.«

Anže pravi, da v vseh 16 letih treniranja še ni imel večje krize ali želja po zaključku kariere. »Seveda se kdaj pojavijo tudi misli, da bi končal kariero, a ko vse prespiš, hitro ugotoviš, da nima smisla, saj je bilo vloženega že preveč truda, dodatno te naprej žene tudi misel na olimpijske igre.«

Vse najboljše Luciji za 25. rojstni dan

Z olimpijskimi igrami ima že izkušnje Anžetova sestra Lucija, ki ravno danes, na dan izida oktobrske številke Modrih novic, praznuje 25. rojstni dan. Seveda bo tudi Lucija nastopila na svetovnem prvenstvu v Rotterdamu, vendar brez posebnih ciljev: »Od letošnjega svetovnega prvenstva nimam toliko pričakovanj, veliko pomembnejše bo prvenstvo prihodnje leto, ko bodo kvalifikacije za olimpijske igre. Tekmovala bom le na bradlji in gredi, a sem prepričana, da ima Anže več možnosti za finale kot jaz,« je povedala Lucija Hribar, ki je zmagala na zadnjih treh izborih za najboljšo športnico občine Domžale, seveda

Vir: Facebook

Na svetovno prvenstvo v Rotterdamu potuje z odlično popotnico, 2. mestom na tekmi svetovnega izziva v Parizu.

pa si tudi sama želi, da bi v Los Angelesu nastopila skupaj z bratom. »To bi bilo res nekaj izjemnega.« Tudi Anžetu podpora sestre pomeni veliko: »Drug drugega spodbujava in si pomagava na treningih. Ko je bila Lucija na olimpijskih igrah, sem tudi jaz v dvorani Accor Arena v Parizu navijal zanjo.« Dve leti pozneje je Anže v isti dvorani z drugim mestom potrdil, da je na odlični poti k uresničitvi olimpijskih sanj ... ■

AVTOHIŠA Ljubljana MALGAJ® Ime s tradicijo!
Tržaška cesta 108, 1000 Ljubljana
01/ 20 00 550 | www.avtohisamalgaj.si

Nogometaši v boju za nove točke

V prvi slovenski nogometni ligi sta bila v zadnjem obdobju zaradi reprezentančnih obveznosti odigrana le dva kroga. Kalcer Radomlje je v gosteh izgubil proti Brinju iz Grosuplja, v obračunu s Koprom pa je po dramatični končnici iztržil remi s 3 : 3. Še naprej je na desetem mestu. Uspešne so bile tudi nogometašice ŽNK Radomlje Medex, ki so najprej s 6 : 0 odpravile Aluminij, nato pa v derbiju kroga z 2 : 1 še Muro. Pred reprezentančnim odmorom so na prvem mestu. V tretji slovenski ligi je Roltek Dob dosegel dve zmagi in remi. Zmagal je v Idriji in Lescah, remiziral pa z Litijo. Trenutno je na drugem mestu. V peti ligi gre odlično nogometašem Kamnika, ki so premagali ekipe Vira, Kresnic in Črnuč ter so še neporaženi na prvem mestu. Ihan je po zmagi nad Kresnicami izgubil proti Črnučam in Šentjerneju. Trenutno so sedmi, Virjani pa peti.

Helios še čaka na prvo zmago

Košarkarji Kansai Heliosa Domžale so državno prvenstvo začeli s tremi zaporednimi porazi. Po porazih proti Hopsom s Polzele in Gorici so v zadnjem krogu izgubili še na gostovanju pri ECE Triglavu v Kranju. Domžalčani so se medtem poslovili tudi od Pokala Spar, saj jih je izločil Slovan. Članska ekipa Calcita Basketballa nastopa v četrti slovenski ligi. Kamničani so v drugem krogu gostovali v Nazarjah, kjer so morali priznati premoč domačinom. Komenda s tekmami še ni začela.

Rekorda na teku na Bibo planino

Foto: Slo maraton

Na 5. teku na Bibo planino sta za rekordna dosežka poskrbela Anže Mošnik in Neža Gradišek. Mošnik je na 10,5-kilometrski progi s približno 510 metri višinske razlike zmagal s časom 47:31 in izboljšal rekord proge. Dugi je bil Nejc Uršič, tretji pa Luka Dacar. Med ženskami je na 5,7-kilometrski trasi slavila Neža Gradišek, ki je s časom 31:34 rekord izboljšala za skoraj štiri minute. Drugo mesto je osvojila Nika Novak, prva med mladinkami, tretje pa Anja Poljanšek. Med mladinci je bil najhitrejši Žiga Jan Novak, ki je bil najboljši tudi absolutno na krajši razdalji. Tekmovanje v organizaciji Športnega društva Menina planina je privabilo 60 tekačev.

Kegljačice branijo naslov državnih prvakinj

Tudi v novi sezoni ekipe Kegljaškega kluba Calcit Kamnik merijo na čim boljše uvrstitve. Najvišje cilje ima prva ženska ekipa, ki brani naslov državnih prvakinj in se po uvodnih krogih znova uvršča med kandidatke za vrh. V prvih štirih krogih so premagale tekmice iz Bele krajine, Kočevja, Impola in Bresta. Prva moška ekipa, ki nastopa v najvišjem državnem razredu, je prvenstvo začela z zmago proti Krki, nato pa izgubila proti Triglavu, Gorici in Konstruktorju. Druga ekipa je v drugi ligi po uvodnih porazih v četrtem kolu zmagala proti ljubljanski Taborski jami 2. Tretja moška ekipa v tretji ligi je prvenstvo začela z zmago proti Adergasu, nato pa zabeležila tri poraze. Dekleta v 1.B ligi so zadnji konec tedna odigrala šele prvo tekmo in premagala Krko.

Lokostrelci so se izkazali

Na državnem prvenstvu v tarčnem lokostrelstvu so se izkazali tekmovalci Lokostrelskega kluba Kamnik. Naslove državnih prvakov so osvojili Anja Šarec med članicami z ukrivljenim lokom, Oskar Zavasnik med člani in v kategoriji do 21 let, Saša Resnik z golim lokom ter Samo Vrbec med mlajšimi od 18 let. Srebrni medalji sta osvojila Žiga Ravnikar med člani in Jaka Gnidovec med mlajšimi od 18 let, bronasto pa Živa Lavrinc med članicami in Aid Ademi med mlajšimi od 11 let. Kamničani so bili uspešni tudi ekipno. Zmagale so ekipe članic (Živa Lavrinc, Anja Šarec, Pia Zabret Verbole), mlajših od 18 let (Jaka Gnidovec, Gaber Lenček, Samo Vrbec) in mešana ekipa Živa Lavrinc in Žiga Ravnikar. Tretje mesto sta osvojila tudi Anja Šarec in Oskar Zavasnik. Na državnem prvenstvu v paralokostrelstvu je Živa Lavrinc osvojila naslov državne prvakinje, Ana Štimac pa drugo mesto, obe z ukrivljenim lokom med članicami.

Ekipa Lokostrelskega kluba Kamnik je na evropskem klubskem pokalu osvojila četrto mesto. Samo Vrbec, Žiga Ravnikar in Oskar Zavasnik so pod vodstvom trenerja Gregorja Končana v skupinskem delu zmagali na vseh treh tekmah in se uvrstili v polfinale. Tam so morali priznati premoč francoskemu klubu Arc Club de Nîmes, v boju za bron pa je bil boljši še Clermont Ferrand.

Triatlonci na Bledu s 15 stopničkami

S tradicionalnim triatlonom na Bledu se je končala letošnja sezona slovenskih triatlonskih tekmovanj. Dogodek je tudi letos organiziral Triatlonski klub Trisport Lelosi Kamnik, v okviru prireditve pa je ponovno potekala tekma za evropski mladinski pokal. Med mladinci je za kamniški klub nastopil Žiga Korošec, ki je v finalu osvojil odlično 6. mesto in bil najbolje uvrščeni Slovenec. Med mladinkami je Eva Korošec zasedla 26. mesto. Na ostalih različnih preizkušnjah je nastopilo kar 45 članov Trisporta, ki so skupaj osvojili 15 uvrstitev na stopničke.

Nik Vučko 16. na svetovnem prvenstvu

Foto: Vlado Vučko

Mladi triatlonec Nik Vučko je na svetovnem prvenstvu v triatlonu osvojil odlično 16. mesto. V plavalnem delu je bil 39., nato pa se je z odlično vožnjo na kolesu priključil vodilni skupini. O končni razvrstitvi je odločal tek, v katerem je Nik v zaključku pridobil nekaj mest in v cilj pritekel kot 16.

Gal Stare odlično na obeh prvenstvih

Slovenija je med 2. in 7. oktobrom gostila evropsko prvenstvo v cestnem kolesarstvu, katerega trase so potekale tudi skozi Domžale, Kamnik in Komendo. Na mladinski cestni dirki je nastopil tudi Komendčan Gal Stare, ki je po aktivni vožnji in pobegu na koncu zasedel 38. mesto. Stare si je med dirko privozil skoraj minuto prednosti, vendar ga je zasledovalna skupina ujela. Evropski prvak je postal Norvežan Elias Dybing.

18-letni Komendčan je na svetovnem prvenstvu v cestnem kolesarstvu v Montrealu dosegel odlično šesto mesto v cestni dirki mladincev. Od bronastega odličja ga je na koncu ločilo le nekaj sekund.

Domžale gostile zaključek SloXcupa

Na poligonu Šumberk v Domžalah je potekala zadnja dirka letošnjega pokala SloXcup v kratkem krosu (XCC). Sklepno dirko sezone je pripravilo domače Športno društvo Energija, na štartu pa so nastopili tudi

številni tekmovalci kamniškega Calcit Bike Teama. Za domači klub je Nastja Ahačič zmagala v kategoriji U23/Elite, Pina Šiler med mladinkami U19, Gregor Dimic pa je bil tretji med člani elite. Drugo mesto med mladinkami U19 je osvojila Zoja Bolčina Ravnikar, tretja med dekleti U17 je bila Ula Ravnikar Bolčina. Uspešni so bili tudi kolesarji Calcit Bike Teama, ki so osvojili 13 uvrstitev na stopničke. Zmagali so Mark Pregl (U13), Anamarija Kosec (U15), Boštjan Hribovšek (Master 1), Bojan Kemperl (Master 3) in Nejc Teran (U19). Druga mesta so osvojili Leon Kemperl, Hana Bele Grkman, Lamar Škrijel in Jure Belak, tretja pa Zara Toff, Klara Pregl, Tomaž Pirc in Kaja Krapež.

Lanišek poletni državni prvak

Anže Lanišek, član Smučarsko-skakalnega kluba Mengeš, je osvojil naslov državnega prvaka v poletnih smučarskih skokih. Na srednji skakalnici je bil najboljši v obeh serijah. Drugi je bil Domen Prevc tretji Timi Zajc, četrti pa Žiga Jančar (SSK Ihan). Lanišek je tako po zimskem naslovu v Planici osvojil še naslov poletnega državnega prvaka.

Uspešni mladi plezalci

Na zadnji balvanski tekmi letošnjega državnega prvenstva v športnem plezanju so se izkazali mladi predstavniki Plezalnega kluba Kamnik. V kategoriji cicibanov in mlajših dečkov oziroma deklic je Bor Košir osvojil 7. mesto, Izabela Kaplja je bila 13., Ula Vošnjak 14., Luka Sivec 24. in Sara Zupančič 32. V nedeljskih finalih starejših dečkov in kadetinj sta nastopila tudi Erazem Janžekovič, ki je osvojil 8. mesto, in Taja Kočar, ki je bila deveta.

Žan Šubelj do svetovnega brona

Na svetovnem prvenstvu v savatu – assaut je izjemen uspeh dosegel Žan Šubelj iz Savate kluba Domžale. V konkurenci več kot 400 tekmovalcev iz 43 držav je osvojil bronasto medaljo. Uspeh ima za Savate klub Domžale še posebno težo, saj letos praznuje 20 let delovanja.

Judoisti uspešni na Pokalu Komende

Foto: arhiv JK Ippon Kamnik

Na mednarodnem turnirju Pokal Komende so se izkazali tudi domači tekmovalci. Med zmagovalci sta bila člana Judo kluba Komenda Žiga Pahor in Matej Mally, med mladimi tekmovalci pa so v svojih skupinah slavili tudi Vid Kemperle, Nejc Svetelj in Lovro Jerman. Uspešni so bili tudi judoisti JK Ippon Kamnik. Zmagali so Leon Adrović, Nastja Drakšič Koštomaj in Tibor Ćirović, med najmlajšimi pa so se prvih mest veselili Teodor Ristić, Amalia Petek, Zoja Topolovec, Matic Aleksander Kristan, Mark Lazić, Jon Urh Rauter, Mark Janežić, Filip Janković in Dominik Zupin Breznik. Na tekmovanju so nastopili predstavniki klubov iz šestih držav. ■

Cico1.

Repnik
gostilna in penzion

Gostilna Repnik, Vrhpolje 186, Kamnik
+386 (0)51 300 357 | +386 (0)40 695 137 (penzion)
info@gostilna-repnik.si | www.gostilna-repnik.si
penzion.repnik@gmail.com – rezervacija sob
gostilnarepnik Gostilna in penzion Repnik

Sprejemamo rezervacije za NOVOLETNE ZABAVE.

Poslovno srečanje, rojstni dan, poroka, obletnica ali katerakoli druga posebna priložnost – izkušeno in prijazno osebje bo z vrhunsko hrano in pijačo poskrbelo, da vam bo praznovanje za vedno ostalo v prijetnem spominu.

Želeni termin lahko rezervirate s klicem na številko +386 (0)51 300 357

Doživetje je blizu. Se vidimo.

Gostilna

najem sejne sobe
Penzion

Catering

Zaključene družbe

Brezplačni mali oglasi!

Male oglase lahko pošljete s priloženim kuponom v kuverti na naslov: **IR IMAGE d. o. o., Modre novice, Medvedova 25, 1241 Kamnik, na kuverto pa napišite še »Mali oglasi«.**
Za resničnost in vsebino objavljenih malih oglasov in sporočil odgovarja izključno naročnik. Uredništvo si pridržuje pravico, da preveri verodostojnost vsebine malih oglasov, prav tako si pridržujemo pravico krajšanja malih oglasov oz. neobjave le-teh. Oglasov po telefonu ne sprejemamo, niti ne posredujemo naslovov oglaševalcev. Storitvenih malih oglasov ne objavljamo več.
Pišite čitljivo in razumljivo! Pri objavi bomo upoštevali le oglase do 10 besed.
Oglase za naslednjo številko Modrih novic sprejemamo do srede, 4. novembra 2026, in bodo objavljeni v reviji, ki bo izšla 11 novembra 2026.
Mali oglas lahko oddate tudi na www.modre-novice.si!

PRODAM

- Lepo ohranjeno spalnico iz kakovostnega masivnega svetlega lesa: posteljo z ležiščem 160×200 cm in dve nočni omarici, 230 eur. Pohištvo je zelo dobro ohranjeno. Zaradi masivnega lesa je spalnica zelo kakovostna in ima lep naraven videz. 041 339 379
- Nov podpultni pretočni el. bojler Gorenje, 10 l, model TEG 10U, ugodno, cena po dogovoru. 041 392 095
- Steklenico, lepo, ročno poslikano modro steklo, podarim še mikico 50, obesek 60 let. 051 258 004
- Lepo vazo, orig. češko rumeno steklo iz Prage, kupcu podarim še 1 vazo in lonček. 051 258 004
- Grelno pečko 1600 W, 75×30 cm na vrtljivem stojalu, zelo ugodno. Lepo ohranjena! 051 258 004
- Stenske uokvirjene dekorativne slike raznih avtorjev. Ugodna cena po dogovoru. 031 411 285
- Avtosedež za otroka 40–150 cm (9–18 kg) Concord Ultimax, skoraj nov. Ugodno: 70 eur. 031 411 285
- BMW serija 4 grand coupe 420, letnik 05/2018, prevoženih 183 tisoč, metal črn, kot nov, garažiran, ugodno. 041 732 756
- Menjam kosilnico, pri kateri je treba zamenjati klino, za veliko bombonjero Ferrero Rocher. 031 626 026
- 2 konzoli 42 cm za klimo, 40 eur. 041 809 862
- Otroški sedež za kolo Hamax z dvema nosilcema, 70 eur. 031 246 249
- Buderus oljno peč z gorilcem Man in osnovna avtomatika. 041 255 324
- Platišča 15 col za golfa, kos 25 eur. 031 635 887
- Žagan les, grušt šparovec, glajtne, strešne, kleše. Zelo ugodno, cena po dogovoru. 031 257 302
- Ugodno, butale bukove, suhe, 2,5 eur. Dvigalko hidravlično, 10 t, 55eur. 031 257 302
- Skuter Roma XS 25, letnik 2022, odlično ohranjen, 900 eur. 070 330 026
- Zabojnik, 5×WC in umivalniki, delujoč, lepo ohranjen, fasada-macesen. Ugodno! 041 435 380
- Kavč 230×190 in tabure 135×75 kakovosten – rabljen, cena po dogovoru. 040 751 428
- Staro – novo moško kolo Rog – treking. 030 678 134
- Ugodno, šivalni stroj Bagat – Slavica, v omarici. 031 275 294
- Raztezno posodo za centralno ogrevanje Ekofleks N35 – 35 litrov. 031 752 033
- Nov radiator Radel, železni, višina 90 cm, širina 50 cm, dolžina 9 cm. 041 917 677
- Malo rabljeno zimsko planinsko opremo poceni 44/45 in XL/XXL. 031 381 204
- Kleparske ročne škarje za pločevino, stabilne (giljotino) šir. 1 m. 040 346 703
- Odsevne varnostne telovnike, nove, večjo količino, ugodno. 040 346 703
- Voziček 3v1 Bresso, lepo ohranjen. 041 691 287
- Medalje, starinske, tudi športne, z velikih tekmovanj. 2–4 eur kos. 051 665 880
- Diasi, okvirčki za diase, nemški Ge-Pe, 100 kom, 10 eur. 051 665 880
- Diasi, šaržer, magazine za diase, za 40 diasov 8 eur kos. 051 665 880
- Knjige, 400 knjig, največ romanov, vsi žanri, 0,50 eur kos. 051 665 880
- Računalnik, HP8440, brezhiben, nadgrajen, SSD, 45 eur. 051 665 880
- Klima, sobna, brez cevi, na koleščkih, nova, 25 eur. 051 665 880
- Staro klavirsko harmoniko. 031 477 599
- Zelo lepo lučko za nočno omarico ugodno. Pošljem sliko. 031 818 713
- Baterijske škarjice za striženje pušpanov, manjših grmov, trave, skoraj nove. 031 818 713
- Kuhinjski mikser, ohranjen, cena ugodna, po dogovoru. 031 818 713
- Strešna nosilca za Fiat Panda. 041 746 304
- Avto platišča za Hyundai Getz. 041 746 304
- Več ženskih oblačil št. 46, 50 eur. 031 206 373
- Traktor Zetor 2511, letnik 1971, 3.300 eur. 040 500 562
- Jogi, nerabljen za medicinsko posteljo, 90×195×12. 031 415 380
- 2 gobelina v okvirju. 031 249 637
- 40 objemk za zidarski oder. 070 746 567
- Ključavničarska 3 mm pločevina in armaturne škarje ø10 mm. 040 579 860
- Cisterno 1500 l, peč in oljni gorilnik. 041 755 585
- Nov GSM Nokia 105 na tipke. 070 892 195
- Električno negovalno posteljo ugodno. Cena po dogovoru. 031 250 988
- Novo žensko kolo. 051 330 328
- Krznen plašč, jakna in starejše žensko kolo. 051 892 816
- Novo žensko kolo. 051 330 328
- Kotel za žganjekuho, 60 l. 031 482 482
- Pašček za uro, magnetni, črn, 20 mm, nov, 10 eur. 051 665 880
- Klimo, prenosno, brez zunanje cevi, novo, 50 eur. 051 665 880
- Zvočnike Aiwa, 2×60 W, dvosistemski, brezhibni, 35 eur. 051 665 880

KUPIM

- Kartice Pokemon in yu-gi-oh. 070 816 919
- CD, kasete in vinilne plošče LP. 070 816 919
- Odlikovanja, medalje, značke, bajonete, razglednice, kovance, knjige, slike in druge starine. 051 740 430
- Manjšo avtomobilsko prikolico, A-testirana oz. homologirana, okvirne dimenzije cca 1 m × 1,5 m. 041 458 708
- Po ugodni ceni gorenjsko žensko narodno nošo. 070 330 026

NEPREMIČNINE

- Kupim garažo v Kamniku na Medvedovi ulici ali njeni okolici. 069 601 852
- Kupim kmetijsko zemljišče ali gozd. 041 751 266
- Kupim zazidljivo parcelo ali hišo, potrebno obnove. 070 563 721
- Mlada petčlanska družina kupi hišo ali stanovanje za okoli 300.000 eur. 040 425 094
- Kupim kmetijsko zemljišče ali gozd. 070 563 721
- Prodam kmetijsko zemljišče – njiva cca 2.800 m2 v Depali vasi, občina Domžale. 031 453 547
- Oddam poslovni prostor 30 m2 na Šutni. 041 829 952

PODARIM

- Omari 190×190 in 120×190, sedežno 230×170. Vse po 1 kg kave. 031 635 887
- Šivalni stroj Bagat, Ruža B. 041 757 922
- Smreko, visoko 30 m. Požagaj in odpelji. Študa, 200 m od žage. 031 381 204

RAZNO

- Ali koga v Kamniku zanima igranje petanke? Poiskali ali naredili bi igrišče. 041 550 035
- Brez stroškov odvoza vam odpeljemo pralne, sušilne stroje, štedilnike, odslužena kolesa ter kovino. 040 780 078
- Iščem mlajšo upokojenko za čiščenje hiše brez otrok. 041 630 684
- Gratis odvoz vseh vrst kovin, plinskih jeklenk in akumulatorjev. 069 622 922
- 46-letni moški išče žensko. 030 729 997
- Iščem sopotnico 75+ za dopust z avtodomom. 031 634 358
- Moški, star 62 let, roker, iščem vitalno žensko za obisk savn in toplic. Sem iz Kamnika. 031 374 055

KUPON za brezplačni mali oglas (do 10 besed)

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Telefon: _____

Status (prosimo, vpišite svoj status, npr. firma in sedež, s.p., študent, osebno dopolnilno delo ...):

_____

Vsebina: _____

_____

ŽELITE IZVEDETI KOLIKO JE VREDNA VAŠA NEPREMIČNINA?
VEČ INFORMACIJ NA www.stan.si

STAN NEPREMIČNINE

i: www.stan.si
t: 041 999 033
e: tajnistvo@stan.si

AVTOHIŠA Ljubljana MALGAJ Ime s tradicijo!

Tržaška cesta 108, 1000 Ljubljana
01/ 20 00 550 | www.avtohisamalgaj.si

JESENSKA VELIKA PLANINA

Velika planina

Ko se narava umiri, je čas za drugačna doživetja. Začuti, kar šteje.

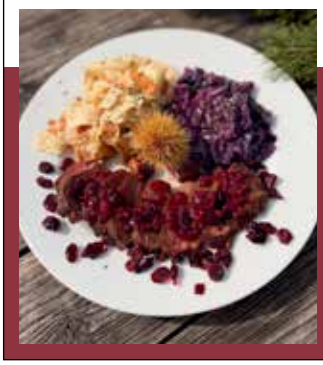
Jesen na Veliki planini prinaša prav poseben mir. Po živahnih poletnih mesecih se planina počasi odene v jesenske barve, poti postanejo tišje, svež gorski zrak pa vabi k sprehodu in pohodništvu. **To je čas, ko lahko planino doživimo nekoliko drugače** – počasneje, v krogu družine in z dovolj časa za razglede, pogovor ter postanek ob dobri domači hrani.

Ko nihalka počiva in se pripravlja na zimsko sezono, je pravi čas, da Veliko planino odkrijemo peš. Do planine vodijo številne pohodniške poti – od krajših dostopov z višje ležečih izhodišč do daljših pohodov iz doline. Pot vedno prilagodite svojim zmožnostim. Nasvete in informacije o poteh na Veliko planino najdete na **www.velikaplanina.si**.

ŠTRUKLJI JESENSKIH OKUSOV.

Na Zelenem robu smo letošnjo jesen ujeli v eni najbolj prepoznavnih slovenskih jedi – domačih štrukljih. Na jesenskem jedilniku se tako znajdejo skutni štruklji s kremno bučno omako in praženimi bučnimi semeni, z brusnicami in pečenim kostanjem, za sladkosnede pa štruklji z vanilijevo omako in gozdnimi sadeži ali z jabolčno čežano in cimetom.

MARTINOVO NA ZELENEM ROBU

Novembra bo na Zelenem robu zadišalo po martinovih dobrotah. Dva novembrska vikenda vas vabimo na poseben meni z domačimi okusi pozne jeseni: popečenim kruhkom z domačo klobaso in hrenom ter pečenimi račjimi prsmi z brusnično omako, domačimi mlinci in dušenim rdečim zeljem. Za sladek zaključek bomo postregli še s toplim martinovim štrukljem.

7. - 8. november in
14. - 15. november

Predhodne rezervacije: booking@velikaplanina.si
Več o ponudbi na www.velikaplanina.si